

SPRÁVA O SOLVENTNOSTI A FINANČNOM STAVE POISŤOVNE

Správa určená pre verejnosť

Podľa stavu k 31.12.2019

Obsah

1.	Zhrnutie	3
2.	Činnosť a výkonnosť	5
2.1.	Činnosť	5
2.2.	Výkonnosť v oblasti upisovania	7
2.3.	Výkonnosť v oblasti investícií	10
2.4.	Výkonnosť v oblasti iných činností	11
3.	System správy a riadenia	12
3.1.	Všeobecné informácie o systéme správy a riadenia	12
3.1.1.	Zásady odmeňovania	14
3.2.	Požiadavky týkajúce sa odbornosti a vhodnosti	17
3.3.	System riadenia rizík poisťovne	18
3.3.1.	Opis systému riadenia rizika	18
3.3.2.	Funkcia riadenia rizika	19
3.4.	Vlastné posúdenia rizika a solventnosti	20
3.5.	System vnútornej kontroly	21
3.6.	Funkcia vnútorného auditu	23
3.7.	Aktuárska funkcia	24
3.8.	Zverenie výkonu činnosti	25
4.	Rizikový profil	26
4.1.	Upisovacie riziko	26
4.1.1.	Riziko životného poistenia	28
4.1.2.	Riziko neživotného poistenia	29
4.1.3.	Riziko zdravotného poistenia	30
4.2.	Trhové riziko	31
4.3.	Kreditné riziko	34
4.4.	Riziko likvidity	35
4.5.	Operačné riziko	36
4.6.	Iné významné riziká	37
4.7.	Ostatné informácie	38
5.	Oceňovanie pre účely solventnosti	39
5.1.	Oceňovanie aktív	39
5.2.	Technické rezervy poisťovne	43
5.2.1.	Ocenenie na účely solventnosti	43
5.2.2.	Oceňovanie podľa účtovnej závierky	48
5.3.	Iné záväzky	51
5.4.	Alternatívne metódy oceňovania	51
5.5.	Ďalšie informácie	52
5.5.1.	Účtovné princípy účinné od 1.1.2019	52
5.5.2.	Účtovné princípy účinné po 31.12.2019	52
6.	Riadenie kapitálu	54
6.1.	Vlastné zdroje	54
6.2.	Vysvetlenie materiálnych rozdielov vo vlastnom kapitáli	55
6.3.	Klasifikácia vlastných zdrojov podľa tried	56
6.4.	Kapitálová požiadavka na solventnosť a minimálna kapitálová požiadavka	56
6.5.	Rozdiely medzi štandardným vzorcom a použitými vnútornými modelmi	59
6.6.	Dodržiavanie minimálnej kapitálovej požiadavky a zásadné nedodržanie kapitálovej požiadavky	59

1. Zhrnutie

Správa o solventnosti a finančnom stave poisťovne za rok 2019 je správou pripravenou pre verejnosť v súlade s európskymi legislatívnymi požiadavkami pre Solventnosť II vyplývajúcimi zo zákona o poisťovníctve č. 39/2015 (ďalej zákon) a implementácie Delegovaného nariadenia Komisie 2015/35.

Táto správa poskytuje preukazné informácie o:

- finančnom stave a výkonnosti poisťovne v oblasti upisovania a investícií. V roku 2019 prišlo k nárastu predpísaného poistného a to najmä v neživotnom poistení,
- vnútornej kontrole, systéme správy a riadenia a spôsobe ako sa poisťovňa riadi riziká,
- o smeroch vývoja rizikového profilu poisťovne. Správa obsahuje popis vývoja rizikového profilu po jednotlivých typoch rizík,
- oceňovania technických rezerv a iných finančných položiek,
- riadení kapitálu a zhodnotení pozície kapitálovej primeranosti.

Stratégia ČSOB Poisťovne a.s. (ďalej len „poisťovňa“ alebo „spoločnosť“) reflektuje ambíciu zákaznícky zameranej organizácie, ktorá je stabilným a ziskovým partnerom pre zákazníkov, akcionárov a zamestnancov.

Naším cieľom je byť organizáciou zameranou na zákazníka, čo znamená neustále budovať dôveru zákazníkov udržateľným spôsobom, poskytovať zákazníkom pohodlie s minimálnym úsilím z ich strany, byť proaktívny a prezieravý.

Naše hodnoty stoja na štyroch pilieroch:

1. ponúkame skupinové riešenia prostredníctvom bankopoistenia,
2. máme zanietených kolegov, ktorí poskytujú zákazníkom vynikajúce poradenstvo,
3. poskytujeme skvelú skúsenosť s likvidáciou poistných udalostí, čo je základnou požiadavkou zákazníkov na poisťovňu,
4. ponúkame našim klientom a externým partnerom excelentnosť v operatívne.

Keď sa pozeráme na naše strategické a kritické faktory úspechu, na najvyššom mieste sú naši ľudia. Ich rozvoj podporujú školiace programy súvisiace s našou stratégiou a s našimi výkonnostnými cieľmi. Ďalším rozhodujúcim faktorom úspechu je riadenie nákladov, ktoré investujeme do zjednodušenia procesov a automatizácie. Naše faktory úspechu nám pomáhajú prinášať inovatívne a zároveň užitočné riešenia pre komfort klientov. ČSOB poisťovňa prináša kvalitu za férové ceny.

Cieľom nášho tímu je pripraviť našu spoločnosť na budúcnosť cez investovanie zdrojov do našich odlišovacích faktorov, zároveň s cieľom byť atraktívnou investíciou pre našich akcionárov a odporúčaným zamestnávateľom.

Významné zmeny týkajúce sa činnosti a výkonnosti poisťovne:

1. Kapitálová primeranosť poisťovne je viac ako dostatočná, ukazovateľ solventnosti dosiahol 196%. Kapitálová primeranosť významne prevyšuje regulatórnu požiadavku. Rizikový apetít firmy je udržiavať kapitálovú primeranosť poisťovne nad zákonný limit, avšak cieľ je nižšie ako aktuálna hodnota primeranosti.
2. Poisťovňa má implementovaný systém správy a riadenia. Vzájomná kooperácia obchodných a kontrolných útvarov je na vysokej úrovni. Systém správy a riadenia poisťovne funguje efektívne.
3. Rizikový profil poisťovne zostáva aj v roku 2019 v súlade s nastaveným rizikovým apetítom.

4. Požiadavky na oceňovanie pre účely solventnosti sú implementované. V roku 2019 nenastala žiadna významná zmena.
5. Poistovňa má implementovaný systém riadenia kapitálu podľa pravidiel vyžadovaných reguláciou.

Aktuálnu situáciu spôsobenú koronavírusom možno považovať za dôležitý vývoj v zmysle článku 54 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES. Pandemická situácia a jej následky nemali v čase písania tejto správy významný vplyv na dodržanie minimálnej kapitálovej požiadavky (MCR) a kapitálovej požiadavky na solventnosť (SCR) a nie je očakávané, že by nemala mať významný vplyv ani v budúcnosti.

2. Činnosť a výkonnosť

2.1. Činnosť

ČSOB Poistovňa, a.s., IČO 31 325 416, IČ DPH SK 2020 851 767, bola založená dňa 1. januára 1992 a následne zapísaná do obchodného registra dňa 9. júna 1992. Povolenie k vykonávaniu poisťovacej činnosti ako univerzálna poisťovňa získala dňa 4. septembra 1995. Sídlo spoločnosti je: Žižkova 7802/11, 811 02 Bratislava.

Spoločnosť vykonáva nasledovné aktivity:

ČSOB Poistovňa, a.s., je univerzálna poisťovňa, ktorá poskytuje širokú škálu poisťných produktov. Je oprávnená vykonávať poisťovaciú činnosť v oblasti životného, neživotného a úrazového poistenia a zaisťovaciú činnosť v oblasti neživotného poistenia. Zameriava sa nielen na poistenie bežných potrieb občanov, ale aj na poistenie podnikateľov, ich majetku, podnikateľských rizík a zodpovednosti za škody. Kvalitné služby poskytuje aj veľkým priemyselným a obchodným organizáciám. Poisťovňa má licenciu na uzatváranie sprostredkovateľských zmlúv s fyzickými i právnickými osobami na území SR, na činnosť dojednávania poistenia a zaistenia v rozsahu povolenia udeleného Ministerstvom financií SR.

Orgán dohľadu: Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava

Orgán dohľadu nad skupinou: Nationale Bank van België
De Berlaimontlaan 14
1000 Brussel
Belgické kráľovstvo

Externý audítor: PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o.
Karadžičova 2
815 32 Bratislava
Slovensko
Tel.: +421 2 59 350 111

Základné imanie: 27 816 488,2 EUR

Počet akcií: 1 676

Akcionár: KBC Insurance NV,
3000 Leuven,
Professor Roger Van Overstraetenplein 2,

Belgicko.

KBC Insurance NV vlastní 100% podiel od 18. 4. 2008.

Členstvo v skupine: ČSOB Poist'ovňa, a.s. je členom skupiny KBC

Skupina KBC patrí medzi najvýznamnejších hráčov na belgickom bankovom a poistnom trhu a zároveň medzi najvýznamnejšie finančné inštitúcie v strednej a východnej Európe. Zastúpenie má aj v ďalších krajinách a regiónoch sveta. Svoje služby poskytuje najmä retailovým klientom, ale aj malým a stredným podnikateľom a privátnej klientele. Jej cieľom je upevňovať pozíciu na domácom trhu v Belgicku, ako aj na štyroch kľúčových trhoch v strednej a východnej Európe, ktorými sú Slovensko, Česko, Maďarsko, Bulharsko a Írsko.

Predmet činnosti:

Významné skupiny činností sú v rámci neživotného poistenia najmä poistenie proti požiaru a iným majetkovým škodám, poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a ostatné poistenie motorových vozidiel. V rámci životného poistenia sú najvýznamnejšie investičné životné poistenie a poistenie s podielom na zisku, a v zdravotnom poistení je to hlavne poistenie zabezpečenia príjmu. V roku 2018 získala poisťovňa licenciu pre vykonávanie zaistovacej činnosti v rámci neživotného poistenia.

Geografické pôsobenie: Slovenská republika

Počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje správa sa nevyskytla významná činnosť ani iná udalosť, ktorá by mala na podnik významný dosah.

2.2. Výkonnosť v oblasti upisovania

Výkaz ziskov a strát zostavený podľa Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva v znení prijatom EÚ, ktorý je uvedený v Účtovnej závierke za rok končiaci sa 31. decembra 2019, je uvedený v Tabuľka 2-1.

Tabuľka 2-1: Výkaz ziskov a strát a iného komplexného výsledku podľa účtovnej závierky

<i>tis. Eur</i>	2018	2019
Predpis poistného	93 682	89 790
Poistné postúpené zaistovateľom	-2 248	-2 721
Čisté zaslúžené poistné	91 434	87 069
Úrokové výnosy	5 853	5 582
Výnosy z provízií a poplatkov	532	621
Ostatné výnosy	259	413
Zisk/(Strata) z predaja a precenenia finančných aktív	-2 913	6 180
Výnosy z dividend	0	1
Výnosy spolu	95 165	99 866
Poistné plnenia	-71 405	-58 331
Podiel zaistovateľa na poistných plneniach	154	345
Zmena stavu rezerv na poistné plnenia	2 250	1 595
Podiel zaistovateľa na rezervách na poistné plnenia	-423	471
Zmena stavu ostatných rezerv z poistenia	18 712	3 534
Podiel zaistovateľa na ostatných rezervách z poistenia	1	16
Čisté poistné plnenia	-50 711	-52 370
Úrokové náklady	0	-29
Náklady na provízie a poplatky	-10 103	-11 618
Strata z prepočtu cudzích mien	-4	-4
Ostatné prevádzkové náklady	-22 426	-22 675
Čisté opravné položky finančných aktív	-323	-295
Náklady spolu	-83 567	-86 991
Zisk pred zdanením	11 598	12 875
Daň z príjmov	-2 468	-2 849
Čistý zisk za účtovné obdobie	9 130	10 026
Iný komplexný výsledok:		
Položky, ktoré môžu byť následne preklasifikované do výkazu ziskov a strát:		
Precenenie finančných aktív v reálnej hodnote preceňovaných cez iný komplexný výsledok	-3 862	3 371
Precenenie finančných aktív v reálnej hodnote preceňovaných cez výkaz ziskov a strát – „overlay approach“	0	18
Daň z príjmov vzťahujúca sa na položky, ktoré môžu byť následne preklasifikované do výkazu ziskov a strát	811	-709
Iný komplexný výsledok po zdanení	-3 051	2 680
Celkový komplexný výsledok za účtovné obdobie	6 079	12 706

Poisťovňa vykázala za rok 2019 zisk po zdanení na úrovni 10 026 tis. Eur a zisk pred zdanením na úrovni 12 875 tis. Eur. Zisk pred zdanením za rok 2019 je vyšší o 1 277 tis. Eur. Zvýšenie zisku je spôsobené vyššiu produkciou v neživotnom poistení a poklesom poistných plnení.

Detail a ďalšie komentáre je možné nájsť v Poznámkach k účtovným výkazom za rok 2019.

Súhrnné informácie o výkonnosti poisťovne v oblasti upisovania a ich rozdelenie na životné a neživotné poistenie a významné skupiny činnosti podľa výkazu S.05.01.02 sa nachádzajú v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka 2-2: Výkonnosť poisťovne v oblasti upisovania

<i>tis. Eur</i>	<i>Celkom</i>	<i>Životné poistenie</i>	<i>Neživotné poistenie</i>
<u>Predpísané poistné</u>			
Brutto - priama činnosť	90 974	38 678	52 296
Brutto – Prijaté proporcionálne zaistenie	326		326
Podiel zaisťovateľov	3 012	432	2 580
Netto	88 287	38 246	50 041
<u>Zaslúžené poistné</u>			
Brutto - priama činnosť	89 558	38 028	51 530
Brutto – Prijaté proporcionálne zaistenie	279		279
Podiel zaisťovateľov	2 720	306	2 414
Netto	87 117	37 722	49 395
<u>Náklady na poistné plnenia</u>			
Brutto - priama činnosť	56 653	37 561	19 092
Brutto – Prijaté proporcionálne zaistenie	146		146
Podiel zaisťovateľov	817	166	651
Netto	55 983	37 395	18 588
<u>Zmena stavu ostatných technických rezerv</u>			
Brutto - priama činnosť	3 527	3 540	-13
Brutto – Prijaté proporcionálne zaistenie	-18		-18
Podiel zaisťovateľov	-15	0	-15
Netto	3 525	3 540	-15
<u>Vzniknuté náklady</u>	31 360	8 494	22 866
<u>Ostatné náklady</u>	1 403	0	1 403
<u>Náklady celkom</u>	32 763	8 494	24 269
<u>Technický výsledok</u>	1 896	-4 627	6 523

Poisťovňa dosiahla výkonnosť v oblasti upisovania 1 896 tis. Eur. Tento výsledok neobsahuje výkonnosť v oblasti investícií a v porovnaní s účtovnou závierkou sa líši o nižšie uvedené položky:

- v čistom zaslúženom poistnom je zahrnuté poistné pre poistné zmluvy iba investičného charakteru, t.j. bez poistenia rizika, vo výške 47 tis. Eur,
- v čistých nákladoch na poistné plnenia sú zahrnuté plnenia pre poistné zmluvy iba investičného charakteru, t.j. bez poistenia rizika, vo výške 73 tis. Eur a nie sú v nich zahrnuté náklady na likvidáciu, ktoré sú súčasťou rezervy na poistné plnenie (tzv. ULAE),

- zmena rezervy zahŕňa aj zmenu rezervy na poistné zmluvy investičného charakteru, t.j. bez poistného rizika vo výške 24 tis. Eur,
- v nákladoch započítaním nákladov na likvidáciu, ktoré sú súčasťou rezervy na poistné plnenie (tzv. ULAE).

Tabuľka 2-3: Výkaz S.05.01. pre neživotné poistenie a zaistenie

Skupina činností pre: záväzky vyplývajúce z neživotného poistenia a zaistenia (priama činnosť a prijaté proporcionálne zaistenie) (tis. Eur)	Poistenie zabezpečenia príjmu	Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla	Ostatné poistenie motorových vozidiel	Námorné, letecké a dopravné poistné	Poistenie proti požiaru a iným majetko-vým škodám	Poistenie všeobecnej zodpovednosti	Asistenčné služby	Rôzne finančné straty	Spolu neživotné poistenie a zaistenie
Predpísané poistné									
Brutto - priama činnosť	5 745	14 493	10 309	373	16 388	2 837	1 870	282	52 296
Brutto – Prijaté proporcionálne zaistenie				0	228	51		46	326
Podiel zaisťovateľov	12	345	50	83	1 614	403	1	71	2 580
Netto	5 732	14 148	10 259	290	15 002	2 484	1 869	257	50 041
Zaslúžené poistné									
Brutto - priama činnosť	5 801	14 225	10 109	362	16 149	2 765	1 832	286	51 530
Brutto – Prijaté proporcionálne zaistenie				0	196	44		40	279
Podiel zaisťovateľov	11	345	50	75	1 499	368	1	65	2 414
Netto	5 790	13 880	10 059	287	14 846	2 440	1 831	261	49 395
Náklady na poistné plnenia									
Brutto - priama činnosť	1 262	6 360	6 332	53	3 819	703	376	187	19 092
Brutto – Prijaté proporcionálne zaistenie					143			3	146
Podiel zaisťovateľov		54	-15		431	133	48	0	651
Netto	1 262	6 306	6 348	53	3 531	570	328	190	18 588
Zmena stavu ostatných technických rezerv									
Brutto - priama činnosť	0		-2	-1	-3	-6	0	0	-13
Brutto – Prijaté proporcionálne zaistenie				0	-14	-4	0	0	-18
Podiel zaisťovateľov	0		0	0	-11	-4	0	0	-15
Netto	0	0	-2	-1	-5	-6	0	0	-15
Vzniknuté náklady	2 501	6 038	3 294	198	8 057	1 499	1 045	233	22 866
Ostatné náklady									1 403
Náklady celkom									24 269

Výsledok výkonnosti v oblasti upisovania je 6 523 tis. Eur pre všetky skupiny činnosti neživotného poistenia a zaistenia za rok 2019.

Výsledok výkonnosti v oblasti upisovania pre najvýznamnejšie skupiny činností v neživotnom poistení:

- poistenie proti požiaru a iným majetkovým škodám s výsledkom 3 253 tis. Eur
- poistenie zabezpečenia príjmu 2 026 tis. Eur
- poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla 1 536 tis. Eur

Tabuľka 2-4: Výkaz S.05.01. pre životné poistenie a zaistenie

Skupina činností pre: záväzky vyplývajúce zo životného poistenia (tis. Eur)	Zdravotné poistenie	Poistenie s podielom na zisku	Index-linked a unit-linked poistenie	Ostatné životné poistenie	Anuity vyplývajúce z poistných zmlúv o než. poistení a súvisiace so záväzkami vyplývajúci zo zdravotného poistenia	Anuity vyplývajúce z poistných zmlúv o než. poistení a súvisiace s poistnými záväzkami okrem záväzkov vyplývajúcich zo zdrav. poistenia	Spolu životné poistenie
Predpísané poistné							
Brutto	3 829	10 197	17 799	5 408	1 269	176	38 678
Podiel zaistovateľov				104	324	4	432
Netto	3 829	10 197	17 799	5 304	945	172	38 246
Zaslúžené poistné							
Brutto	3 788	10 091	17 785	5 374	817	173	38 028
Podiel zaistovateľov				104	198	4	306
Netto	3 788	10 091	17 785	5 271	618	169	37 722
Náklady na poistné plnenia							
Brutto	936	10 679	26 461	537	-849	-204	37 561
Podiel zaistovateľov				61	102	3	166
Netto	936	10 679	26 461	476	-951	-207	37 395
Zmena stavu ostatných technických rezerv							
Brutto	-432	-261	4 619	-385			3 540
Podiel zaistovateľov							
Netto	-432	-261	4 619	-385	0	0	3 540
Vzniknuté náklady	1 637	2 021	2 377	1 798	597	64	8 494
Ostatné náklady							0
Náklady celkom							8 494

Výsledok výkonnosti v oblasti upisovania životného poistenia je -4 627 tis. Eur pre všetky skupiny činnosti životného poistenia za rok 2019.

Výsledok výkonnosti v oblasti upisovania pre najvýznamnejšie skupiny činností v životnom poistení:

- poistenie s podielom na zisku mínus 2 870 tis. Eur,
- investičné životné poistenie mínus 6 434 tis. Eur,
- ostatné životné poistenie 2 611 tis. Eur.

2.3. Výkonnosť v oblasti investícií

V roku 2019 dosiahla ČSOB Poistovňa hrubý výnos z investičných aktív¹ vo výške 5 555 tis. Eur a čistý výnos vo výške 1 853 tis. Eur (po zohľadnení investičných nákladov a podielov poistníkov na týchto výnosoch).

Hlavný zdroj príjmov predstavovali výnosy z dlhopisov, pričom medziročne je možné pozorovať pokles výnosnosti, ktorý odráža pretrvávajúci stav nízkych úrokových sadzieb na finančných trhoch a zníženie objemu priamo spravovaných (nefondových) investičných aktív.

¹ Do investičných aktív boli zahrnuté aktíva kryjúce technické rezervy životného a neživotného poistenia a aktíva tvoriace investičné portfólio vlastných zdrojov poisťovne.

Počas roka 2019 nedošlo k žiadnym príjmom z predaja cenných papierov, keďže stabilný vývoj kreditnej kvality dlhopisového portfólia a silná likviditná pozícia poisťovne znamenali, že neboli nutné žiadne predaje za účelom optimalizácie rizikového investičného profilu ČSOB Poisťovne.

Tabuľka 2-5: Príjmy a náklady podľa tried aktív za rok 2019

Trieda aktív tis. EUR	Príjmy				Náklady			
	Úroky		Realizácie z predaja		Poplatky za správu a riadenie		Výnosy z investovania pripísané klientom	
Rok	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Dlhopisy	5 553	5 855	0	0				
ETF	1	0	0	n/a				
Termínované depozitá	0	0	0	0	-281	-285	-3 421	-3 488
Bežné účty	0	0	0	0				
Zmenky	1	0	0	0				
Spolu	5 555	5 855	0	0	-281	-285	-3 421	-3 488
Čistý výnos z investícií 2019								1 853
Čistý výnos z investícií 2018								2 082

V rámci vlastného imania došlo k nárastu oceňovacích rozdielov (nerealizovaných ziskov alebo strát z precenenia cenných papierov) z 12 656 tis. Eur z konca roku 2018 na 16 014 tis. Eur ku koncu roku 2019. Za nárastom stojí primárne pokles trhových výnosov pri dlhopisoch.

Poisťovňa k 31.12.2019 nemá a v najbližších rokoch neplánuje investície do sekuritizovaných aktív.

2.4. Výkonnosť v oblasti iných činností

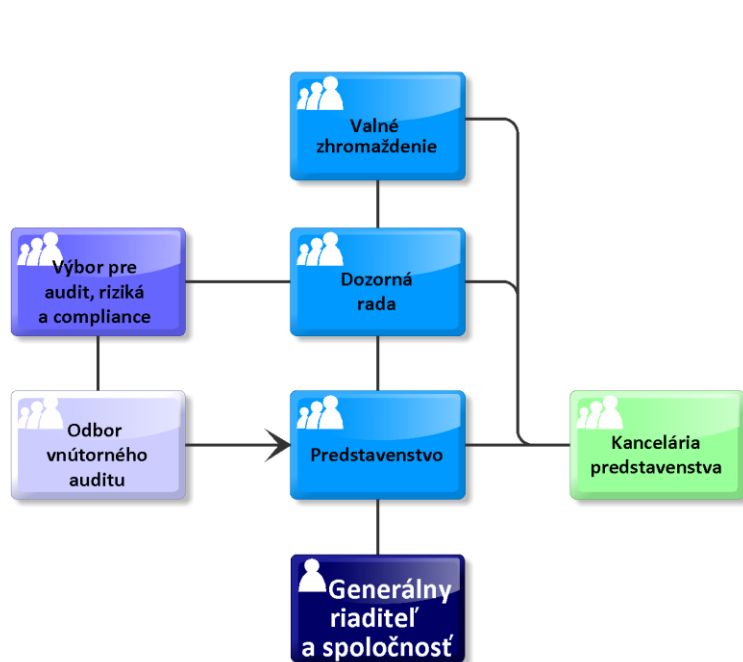
Poisťovňa eviduje ako významný príjem zisk z predaja a precenenia finančných aktív vo výške 6 180 tis. Eur, výnosy z provízií a poplatkov vo výške 621 tis. Eur a ostatné výnosy vo výške 413 tis. Eur počas roka 2019, ktoré neboli zahrnuté do výsledku z upisovania alebo z investícií.

3. Systém správy a riadenia

3.1. Všeobecné informácie o systéme správy a riadenia

Orgány spoločnosti sú:

- Valné zhromaždenie
- Dozorná rada
- Predstavenstvo

Členovia predstavenstva poisťovne k 31. decembru 2019 sú nasledovní:

Martin Daller

predseda predstavenstva a generálny riaditeľ, zodpovedný za divíziu IT, divíziu viazaných agentov, odbor ľudské zdroje a organizačne mu podliehajú útvary (odbor auditu, odbor compliance a forenzných služieb, odbor riadenia rizík a kapitálu, oddelenie aktuárskej funkcie)

Vladimír Šošovička

člen predstavenstva, zodpovedný za odbory likvidácie poisťných udalostí neživotného a životného poistenia, oddelenie aktuárov, odbor finančného riadenia, odbor kontrolingu, právny odbor, oddelenie ALM, odbor upisovania rizík a produktového manažmentu, ako aj oddelenie zaistenia

Andrea Baumgartnerová

člen predstavenstva, zodpovedná za divíziu externej distribúcie, odbor produktového manažmentu, oddelenie strategických partnerstiev, odbor marketingu, odbor manažmentu majetku a digitálny odbor

Členovia dozornej rady poisťovne k 31. decembru 2019 sú nasledovní:

Johan Daemen

predseda

Gyula Barna

člen (13.6.2019 nahradil Mareka Nezvedu)

Rastislav Nemeček

člen

Valné zhromaždenie

Valné zhromaždenie je najvyšším orgánom spoločnosti. Do jeho pôsobnosti patrí rozhodovanie o:

- a) zmene Stanov,
- b) zvýšení a znížení základného imania,
- c) zlúčení, splynutí, rozdelení alebo zmene spoločnosti na inú právnu formu,
- d) zrušenie spoločnosti likvidáciou,
- e) vymenovaní likvidátora spoločnosti,
- f) voľbe a odvolaní členov dozornej rady spoločnosti (ďalej len "dozorná rada") s výnimkou členov dozornej rady volených zamestnancami,
- g) schválení riadnej, mimoriadnej, prípadne konsolidovanej účtovnej závierky, rozdelení zisku alebo vysporiadaní straty vrátane určenia výšky tantiém a dividend,
- h) ďalších záležitostiach, ktoré Stanovy spoločnosti a právne predpisy zverujú do pôsobnosti valného zhromaždenia,
- i) schválení a odvolaní audítora na overenie účtovnej závierky.

Spôsob zvolávania, rokovania, rozhodovania valného zhromaždenia je upravený v Stanovách spoločnosti.

Dozorná rada

Dozorná rada je najvyšší kontrolný orgán spoločnosti. Dohliada na výkon pôsobnosti predstavenstva a uskutočňovanie podnikateľskej činnosti poisťovne. Dozorná rada volí a odvoláva členov predstavenstva. Pôsobnosť, spôsob rokovania a rozhodovania dozornej rady je upravený v Stanovách spoločnosti.

Predstavenstvo

Predstavenstvo je štatutárnym orgánom spoločnosti. Predstavenstvo je oprávnené konať vo všetkých veciach spoločnosti a pred všetkými orgánmi v mene poisťovne.

Predstavenstvo riadi činnosť poisťovne a rozhoduje o všetkých veciach spoločnosti s výnimkou tých vecí, ktoré podľa zákona a Stanov spoločnosti patria do pôsobnosti valného zhromaždenia alebo dozornej rady spoločnosti.

Predstavenstvo deleguje v rozsahu vymedzenom Organizačným poriadkom časť svojej právomoci na generálneho riaditeľa poisťovne a iné výbory poisťovne.

Pôsobnosť, spôsob zvolávania, rokovania a rozhodovania predstavenstva je upravený v Stanovách spoločnosti.

Organizačná štruktúra

Spoločnosť riadi generálny riaditeľ v súčinnosti s vrchnými riaditeľmi. Tieto osoby sú vedúcimi zamestnancami v priamej riadiacej pôsobnosti predstavenstva.

V rámci ústredia sú najvyššou organizačnou jednotkou vrchné riaditeľstvá, ktoré sa ďalej členia na divízie, odbory a oddelenia.

Samostatné postavenie má Odbor vnútorného auditu, ktorý je organizačne začlenený pod generálneho riaditeľa, avšak v štatutárnej organizačnej štruktúre reportuje Výboru pre audit, riziká a compliance.

Obchodné miesta sú začlenené v priamej riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa.

Výbory poisťovne

Výbory sú účelovo zamerané odborné skupiny určené na prerokovávanie dôležitých otázok týkajúcich sa kľúčových zámerov a oblastí napr.: zmierňovanie rizík, alebo schvaľovanie nových produktov, atď. Na čele výboru je člen predstavenstva alebo predstavenstvom menovaný zamestnanec alebo fyzická osoba, ktorej voľba je upravená v štatúte príslušného výboru. Predseda výboru zodpovedá za činnosť

výboru a pokiaľ sa nemôže zúčastniť zasadania výboru, je zastúpený stanoveným zástupcom. Bližšie informácie o výboroch sa nachádzajú v časti 3.3.1.

Počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje správa sa nevyskytla žiadna významná zmena v systéme správy a riadenia, ktorá by mala na podnik významný dosah.

3.1.1. Zásady odmeňovania

Odmeňovacie schémy podliehajú v poisťovni, a.s. schváleniu:

- Výborom pre odmeňovanie
- Predstavenstvom poisťovne.

Dozorná rada

- monitoruje aplikáciu Politiky odmeňovania schválenou predstavenstvom poisťovne,
- zakladá Výbor pre odmeňovanie a menuje jeho členov.

Výbor pre odmeňovanie zriadený v poisťovni pozostáva z troch členov a medzi jeho kompetencie o.i. patrí:

- nezávisle posudzuje zásady odmeňovania a ich dopady na riadenie rizika, vlastných zdrojov a likvidity,
- zodpovedá za prípravu rozhodnutí týkajúcich sa odmeňovania vrátane tých, ktoré majú dôsledky na riziká a riadenie rizík spoločnosti, ktoré majú byť prijímané predstavenstvom,
- zohľadňuje dlhodobé záujmy akcionárov, investorov a iných zainteresovaných strán spoločnosti pri príprave svojich rozhodnutí a
- predkladá predstavenstvu na schválenie zásady odmeňovania a zabezpečuje ďalšie činnosti v oblasti odmeňovania podľa štatútu výboru pre odmeňovanie.

Predstavenstvo poisťovne

- schvaľuje a pravidelne reviduje politiku odmeňovania ako špeciálnu internú smernicu.

Úloha odboru Ľudských zdrojov spočíva v predkladaní predbežného stanoviska pre každý z vyššie uvedených orgánov v rozhodovacom procese ohľadom:

- schém odmeňovania (nové schémy, zmena existujúcich schém) a /alebo prípadných výnimiek,
- aplikácií schém odmeňovania pre jednotlivé organizačné útvary resp. jednotlivcov
- a je zodpovedný za správnu aplikáciu a implementáciu rozhodnutí v súlade s platnou politikou odmeňovania.

Odbor ľudských zdrojov vykonáva revíziu politiky odmeňovania a jej aplikácie za účasti útvarov riadenia rizík a kapitálu, právnych služieb a auditu podľa ich zamerania a zodpovedností.

Odbor ľudských zdrojov v spolupráci s expertnou skupinou pripravuje a pravidelne reviduje zoznam vybraných pozícií podľa legislatívnych požiadaviek Solvency II a predkladá ho na schválenie predstavenstvu poisťovne ako zoznam Key Identified Staff – kľúčoví identifikovaní zamestnanci (ďalej len „KIS“).

Expertná skupina je zložená zo zástupcov útvarov poisťovne: ľudských zdrojov, riadenie rizík a kapitálu, právnych služieb a auditu. Expertná skupina je zodpovedná za priebežný monitoring zoznamu vybraných pozícií, zodpovedá za zaradenie nových zamestnancov alebo pozícií do zoznamu, rovnako ako

za vyradenie v prípade odchodu zamestnanca alebo zmeny jeho pozície. Všetky zmeny musia byť zaznamenané v lehote do 3 mesiacov od zmeny. Kompletný zoznam musí byť revidovaný raz ročne.

Pre rok 2019 bolo identifikovaných 13 KIS.

Výbor pre odmeňovanie zasadol počas roka 2019 dva razy.

Poisťovňa uplatňuje politiku odmeňovania, ktorá je v súlade so stratégiou spoločnosti a stratégiou riadenia rizík.

Schémy odmeňovania môžu pozostávať z rôznych komponentov, ktoré sú kategorizované ako pevné alebo pohyblivé zložky odmeňovania.

Schémy odmeňovania sú založené na kompetenciách, zložitosti práce, zručnostiach, prínose a výkonnosti a mali by byť v súlade s dlhodobou ziskovosťou akcionárov a skupín, pričom by sa malo zohľadniť celkové riziko a náklady na kapitál.

Pevná zložka celkovej odmeny musí byť primerane vyvážená s pohyblivou zložkou celkovej odmeny. Pevná zložka tvorí primerane vysoký podiel na celkovom odmeňovaní, aby bola umožnená aplikácia pohyblivých zložiek celkovej odmeny, vrátane možnosti ich nevyplatenia.

Pevná zložka celkovej odmeny odráža náročnosť práce (zložitosť práce), odbornú prax a organizačnú zodpovednosť zamestnanca, mieru samostatnosti, zodpovednosti a rizika a je ovplyvnená kritériami, ako je dlhodobá výkonnosť zamestnanca, vplyv pracovnej pozície na výsledky spoločnosti a úroveň odmeňovania podľa geografickej lokality, t.j. podmienky na trhu práce.

Fixné a pohyblivé odmeňovanie ako aj poskytovanie nepeňažných benefitov je nastavené tak, aby bolo motivujúce a konkurencieschopné a je popísané v mzdovom poriadku spoločnosti vrátane pravidiel odmeňovania pre vybrané skupiny zamestnancov.

Pohyblivá zložka celkovej odmeny je určená podľa vyhodnotenia skutočne dosahovaných individuálnych výsledkov, plnenia cieľov poisťovne a plnenia cieľov KBC skupiny. Môže taktiež zohľadňovať účasť na individuálnych projektoch. Výška pohyblivej zložky celkovej odmeny je stanovená ako % z ročnej základnej zložky mzdy pri 100% plnení stanovených cieľov, pričom je ohraničený jej strop pri 120% plnení stanovených cieľov.

Pre vybrané skupiny zamestnancov sa uplatňuje jednotná výška variabilného odmeňovania, a to 30 % ročnej fixnej mzdy pri 100 % plnení, so stropom vo výške 40 % fixnej mzdy pri 120% plnení. Odmena je vyplácaná v hotovosti a rozložená v rámci 4rokov.

Pre ostatné skupiny zamestnancov (manažérov a obchodníkov) je výška odmeny 30% pri 100% plnení, so stropom vo výške 36% pri 120% plnení.

Pre všetkých ostatných zamestnancov je výška odmeny 10% pri 100% plnení, so stropom vo výške 12% pri 120% plnení.

Pohyblivé odmeňovanie je založené na výsledkoch skupiny KBC, ČSOB poisťovne a na individuálnom správaní a plnení cieľov.

Zamestnanci zastávajúci kontrolné funkcie nemajú pohyblivú zložku naviazanú na výkonnosť entity.

Pre zamestnancov pracujúcich v kontrolných funkciách (interný audit, compliance, riadenie rizík, aktuárska funkcia) sú všeobecné normy odmeňovania nasledovné:

Aby sa zabránilo konfliktu záujmov, pohyblivé odmeňovanie je limitované a nie je založené na výsledkoch kontrolovanej spoločnosti. Ich pohyblivé odmeňovanie je okrem vyhodnotenia individuálnych cieľov a

správania určené na základe finančných výsledkov skupiny KBC, t.j. na základe výsledkov účtovnej jednotky, ktorá je aspoň jednu organizačnú úroveň vyššie ako úroveň kontrolovanej spoločnosti.

V rámci systému odmeňovania pohyblivým odmeňovaním sú vyhodnocované ex ante a ex post rizikové kritériá.

Vyhodnotenie ex ante rizikových kritérií sa realizuje prostredníctvom kvalitatívnych a kvantitatívnych meraní výkonnosti prispôbených riziku.

Základným kritériom pre rozhodnutie o vyplatení pohyblivého odmeňovania a priznaní odložených častí odmeňovania je splnenie kvantitatívneho kritéria – ukazovateľa solventnosti na úrovni ČSOB Poistovne. V prípade, že kritérium ukazovateľa solventnosti nie je splnené, pohyblivé odmeňovanie nemôže byť vyplatené za daný rok a nemôžu byť vyplatené ani odložené časti pohyblivého odmeňovania z predchádzajúcich období, ktoré by mali byť vyplatené v danom roku.

Návrh úrovne lokálnych kritérií Solvency Ratio pre daný rok pripravuje útvar riadenia rizika a kapitálu ČSOB Poistovne (na základe rozhodnutia Výboru pre audit, riziká a compliance) v súlade s požiadavkami regulátora. Rovnako tak vyhodnocuje plnenie kritérií ukazovateľa solventnosti za predchádzajúce obdobie a zasiela informáciu útvaru Ľudské zdroje za účelom ich predloženia na Výbor pre odmeňovanie, Dozornú radu spolu s návrhom na vyplatenie pohyblivého odmeňovania.

V prípade splnenia kritérií Solventnosti, pohyblivé odmeňovanie môže byť vyplatené, ale jeho výška závisí od plnenia ďalších ukazovateľov založených na vyhodnotení rizika:

- RAP (Risk Adjusted Profit) poisťovne – zisk upravený o riziko
- Hodnotenie založené na individuálnych cieľov súvisiacich s rizikom.

Finálna výška pohyblivej zložky celkovej odmeny závisí od individuálnej výkonnosti dotknutej osoby a je vyjadrená ako percento z ročnej základnej mzdy.

Ciele sú v rámci systému riadenia rizík nastavené tak, aby v prípade ich nesplnenia bola pohyblivá zložka celkovej odmeny dotknutej osoby za hodnotené obdobie znížená alebo nevyplatená.

ČSOB Poistovňa aplikuje schválenú politiku odmeňovania vybraných skupín zamestnancov (KIS – Key identified Staff) nasledovne:

40% pohyblivého odmeňovania je odložených o viac ako 3 a menej ako 5 rokov.

Pohyblivé odmeňovanie naviazané na výkonnosť spoločnosti podlieha tiež ex-post vyhodnoteniam ukazovateľov rizika. Tieto buď zabezpečia zníženie ešte nevyplateného odloženého pohyblivého odmeňovania (malus) alebo nárokovanie si vrátenia odloženého pohyblivého odmeňovania už priznaného alebo vyplateného v minulosti, maximálne do 5 rokov po vyplatení (claw back).

Malus systém je aplikovaný:

- ak existuje dôkaz o pochybení alebo vážnom omyle zo strany zamestnanca,
- ak KBC skupina alebo ČSOB Poistovňa utrpia výrazné zhoršenie svojich finančných výsledkov,
- ak KBC skupina alebo ČSOB Poistovňa utrpeli významné zlyhanie riadenia rizík alebo
- v prípade významných zmien v ekonomickej alebo regulačnej základni poisťovne, ktoré neumožnia splniť regulačné požiadavky solventnosti.

Claw-back systém je aplikovaný v nasledujúcich prípadoch:

- dôkaz o podvode alebo účasti na špeciálnom mechanizme za účelom alebo s dôsledkom spáchania finančnej trestnej činnosti treťou stranou,
- používanie zavádzajúcich informácií.

Vyplatenie odstupného a odchodného nie sú ovplyvnené systémom odloženého odmeňovania z dôvodu povinných ustanovení Zákonníka práce.

Mimoriadne odmeňovanie podlieha systému odloženej odmeny len v rozsahu a za podmienok stanovených v zákone.

Výplata pohyblivého odmeňovania za výkon funkcie v dozornej rade, ak bola udelená, bude odložená v súlade so schémou odkladu.

Kolektívne kritériá výkonnosti sa stanovujú na ročnej báze predstavenstvom spoločnosti a schvaľuje ich dozorná rada. Individuálne výkonnostné kritériá, ktoré sú základom variabilnej zložky mzdy vychádzajú z schválených kolektívnych kritérií výkonnosti a zohľadňujú rozsah zodpovednosti za zverené činnosti. Spoločnosť neposkytuje nárok na opcie, na akcie a finančné deriváty ako súčasť odmeňovania.

Doplnkové dôchodkové sporenie je súčasťou benefitnej schémy a mzdového poriadku pre všetkých zamestnancov, vrátane členov správneho, riadiaceho orgánu a držiteľov kľúčových funkcií. Na sporení sa podieľa spoločne zamestnanec aj zamestnávateľ.

V priebehu sledovaného obdobia spoločnosť nemala významnú transakciu s akcionármi, s osobami, ktoré majú významný vplyv na podnik, a s členmi správneho, riadiaceho alebo kontrolného orgánu.

3.2. Požiadavky týkajúce sa odbornosti a vhodnosti

Požiadavky na odbornosť a dôveryhodnosť osôb, ktoré skutočne riadia poisťovňu alebo vykonávajú iné kľúčové funkcie, upravuje vnútorný predpis poisťovne, ktorého legislatívny základ tvorí Zákon a Delegované nariadenie Komisie EÚ 2015/35, zo dňa 10.10.2014, ktorým sa dopĺňa Smernica o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II), ktoré sú právne záväzné. V internom predpise sa prihliada aj na Opatrenie a ďalšie všeobecne platné predpisy vrátane usmernení a odporúčaní NBS.

Tabuľka 3-1: Vymedzenie základných pojmov

Osoby, ktoré skutočne riadia poisťovňu
a) členovia Predstavenstva b) vedúci zamestnanci určení Predstavenstvom
Osoby vykonávajúce kľúčové funkcie
a) funkcia riadenia rizík b) aktuárska funkcia c) funkcia zaistovania zhody s predpismi (Compliance) d) funkcia vnútorného auditu e) funkcia zaistenia

Hodnotenie odbornosti a dôveryhodnosti osôb, pred nástupom do funkcie, ako aj počas výkonu danej funkcie, vykonáva Odbor ľudských zdrojov na základe predložených požadovaných dokumentov. Predložené dokumenty musia byť originálmi alebo úradne overenými kópiami. Pokiaľ je dokument vyhotovený v cudzom jazyku, musí byť úradne preložený.

V prípade, ak ide o voľbu člena Predstavenstva, návrh člena Dozornej rady na voľbu člena Predstavenstva musí byť okrem predsedu Dozornej rady doručený aj Odboru ľudských zdrojov najmenej 40 dní pred plánovaným konaním Dozornej rady, ktorej predmetom má byť voľba do funkcie člena Predstavenstva.

Osoby, ktoré skutočne riadia poisťovňu a osoby, ktoré vykonávajú kľúčové funkcie, musia po celý čas vykonávania svojej funkcie spĺňať požiadavky odbornej spôsobilosti, dobrej povesti a bezúhonnosti, zároveň si musia po celý čas vykonávania svojej funkcie dopĺňať svoje odborné vedomosti a znalosti. Vzhľadom na túto skutočnosť sú povinné každoročne, najneskôr do dvoch mesiacov po uplynutí kalendárneho roka, poskytnúť Odboru ľudských zdrojov prehľad absolvovaných školení za prechádzajúci kalendárny rok podľa príslušného plánu vzdelávania na zabezpečenie neustáleho plnenia požiadaviek na odbornú spôsobilosť a všetky dokumenty o splnení požiadaviek.

Osoby, ktoré skutočne riadia Poisťovňu a osoby, ktoré vykonávajú kľúčové funkcie spoločnosti, sú povinné bez zbytočného odkladu informovať Odbor ľudských zdrojov o zmene v skutočnostiach, v dôsledku ktorých prestávajú úplne alebo čiastočne spĺňať požiadavky.

3.3. Systém riadenia rizík poisťovne

3.3.1. Opis systému riadenia rizika

Riadenie rizík je kľúčovou súčasťou strategického riadenia poisťovne. Jeho cieľom je súčasne zlepšiť odolnosť a akcieschopnosť poisťovne v nestabilnom, neistom, zložitom a nejednoznačnom prostredí. Pomáha tým chrániť záujmy poisťovne a jej zainteresovaných strán (klientov, spoločnosti, akcionárov, zamestnancov, orgánov dohľadu a pod.).

Riadenie rizík tvorí koordinovaný súbor činností na proaktívne zisťovanie a riadenie mnohých rizík, ktoré môžu ovplyvniť poisťovňu v jej schopnosti dosiahnuť svoje ciele.

Koncepcia riadenia rizík opisuje výkon riadenia rizík na nepretržitej báze pre celú poisťovňu a je založená na stratégii rizík, ktorá stanovuje ciele, mandát a ambíciu poisťovne v súvislosti s riadením rizík, podľa rozhodnutia predstavenstva. Koncepcia ako taká je jediným vstupným bodom pre všetky dokumenty o procese riadenia rizík v poisťovni.

Koncepcia riadenia rizík pozostáva:

- zo základných štandardov, koncepcií a nástrojov, ktoré sa vzťahujú na všetky typy rizík,
- z koncepcií riadenia rizika pre špecifické riziká,
- z koncepcie riadenia rizík na úrovni podniku, ktorá popisuje, ako integrovať všetky informácie týkajúce sa rôznych typov rizík tak, aby sa zabezpečil prehľad o celkovom rizikovom profile poisťovne.

Konečným cieľom koncepcie riadenia rizík je zavedenie efektívneho procesu riadenia rizika v poisťovni zavedením jasných pravidiel a procesov na to ako sa má riadenie rizík vykonávať.

Všeobecne použiteľné prvky platné pre všetky typy rizík sú popísané v Koncepcii riadenia rizík na úrovni podniku. Riadenie rizík v poisťovni je organizované na základe typov rizík. To sa odzrkadľuje v špecifických koncepciách riadenia rizika, pričom každá z nich má vypracované špeciálne konkrétne opatrenia, metódy, nástroje, ktoré sú najvhodnejšie pre konkrétny typ rizika.

V poisťovni je zavedený **systém riadenia podnikového rizika**, ktorý pozostáva z niekoľkých kľúčových komponentov:

1. Organizačné riadenie spoločnosti: cieľom je zabezpečiť, aby predstavenstvo a vedenie zaviedli náležité efektívne procesy v organizácii a vnútorné kontroly na meranie a riadenie rizika v celej poisťovni.

Systém riadenia rizík tvoria nasledovné výbory:

- **Zasadnutie predstavenstva** – najvyšší rozhodovací orgán maximálne zodpovedný za riadenie rizík,
- **Zasadnutie predstavenstva so zameraním na riadenie rizík** – slúži ako výbor pre riadenie rizík, a riadi procesy vlastného posúdenia rizík a solventnosti poisťovne,
- **Výbor pre odmeňovanie** – plní úlohy vyplývajúce z regulácie,
- **Výbor pre audit, riziká a compliance** – podvýbor Dozornej rady a rieši otázky interného auditu, compliance a rizika,
- **Investičný výbor** – program činnosti: trhové, investičné a úverové riziká portfólií aktív, monitorovanie výkonu poisťných fondov – riadi úverové a trhové riziko v rámci vlastného posúdenia rizík a solventnosti poisťovne,
- **Výbor pre nové a aktívne produkty** – program činnosti: schvaľovanie nových produktov a ich zmien, významných zmien procesov a vlastného posúdenia rizík a solventnosti pre nové produkty a ich zmeny,
- **Upisovacia komisia** – program činnosti: schvaľuje výnimky v procese upisovania rizika neživotného poistenia malých a stredných podnikov,
- **Doménový výbor pre riadenie projektov** – program činnosti: prioritizácia projektov, kontrola projektových rozpočtov, riešenie a eskalácia problémov projektového portfólia,
- **TERM, MCS, RMC** – program činnosti: výbory zriadené pre riadenie rizika v IT oblasti.

Členovia výborov, agenda, frekvencia rokovaní a ich kompetencie sú definované v štatútoch pre každý výbor samostatne.

2. Tri línie obrany proti riziku: 1. obranná línia je líniový manažment a všetci zamestnanci poisťovne, 2. obranná línia je funkcia riadenia rizika, funkcia compliance a aktuárska funkcia, 3. obranná línia je funkcia interného auditu. Úlohy a zodpovednosti sú popísané v Zastrešujúcej koncepcii riadenia rizika.

3. Líniový manažment: vykonáva integrované činnosti vrátane riadenia rizika v rámci prvej línie obrany, riadi najmä rozvoj obchodu, riadenie a tvorbu produktov a cenotvorbu produktov, správu a likvidáciu poisťných udalostí. Ako prvá línia obrany proti riziku je zodpovedná za identifikáciu a riadenie rizika inherentného v aktivitách, ktoré má vo svojej pôsobnosti.

4. Riadenie portfólia: súhrn činností, kde sa monitoruje celkové vystavenie riziku a jeho riadenie vrátane koncentrácie rizika oproti schváleným limitom akceptovateľnosti rizika.

5. Prenos rizika: súhrn činností vedúcich k zmierneniu príliš vysokého rizika nad úroveň prijateľnosti rizika pre spoločnosť (hlavne prostredníctvom zaistného programu alebo frontingových zmlúv).

6. Analýza rizika: súhrn činností smerujúcich k meraniu výšky rizika, analýzy rizika a reportovania s cieľom kvantifikovať alebo vyhodnotiť rizikovú angažovanosť.

7. Komunikácia: Pokračuje smerom ku zainteresovaným kľúčovým osobám a koná sa v mesačných intervaloch na zasadnutiach Predstavenstva, Výboru pre nové a aktívne produkty, Investičného výboru, Výboru pre audit, compliance a riziká a pri iných špecifických príležitostiach.

3.3.2. Funkcia riadenia rizika

Funkcia riadenia rizika je podľa organizačnej štruktúry poisťovne vykonávaná Odborom riadenia rizika a kapitálu. Organizačne je Odbor riadenia rizika zahrnutý priamo pod Generálneho riaditeľa spoločnosti.

Nezávislosť funkcie riadenia rizika podporuje jej organizačná samostatnosť, materiálne a personálne zabezpečenie, prístup ku všetkým firemným údajom, možnosť predkladať správy a informácie na všetky

riadiace orgány spoločnosti, prepojenie na funkciu riadenia rizika KBC skupiny a odmeňovanie funkcie riadenia rizika nezávisle od finančných výsledkov spoločnosti.

Držiteľ kľúčovej funkcie riadenia rizika a predstaviteľ Odboru riadenia rizika a kapitálu sa zúčastňujú zasadnutí výborov (Investičný výbor, Výbor pre nové a existujúce produkty, Výbor pre audit, riziká a compliance), kde majú možnosť sa vyjadriť a prezentovať svoje stanoviská. Držiteľ funkcie riadenia rizika poskytuje poradný hlas predstavenstvu poisťovne v bežnej agende. Poisťovňa riadi agendu zameranú na riadenie rizika na špeciálne vyhradenom zasadnutí predstavenstva, ktoré sa schádza s mesačnou frekvenciou a s vopred určeným programom. Funkcia riadenia rizika predkladá na toto zasadnutie Integrovanú správu o rizikách spoločnosti.

3.4. Vlastné posúdenia rizika a solventnosti

Poisťovňa vykonáva na pravidelnej báze vlastné posúdenie rizika a solventnosti (ORSA). Jeho účelom je monitorovanie rizík a rizikového profilu poisťovne a ich vyhodnocovanie s cieľom riadiť poisťovňu podľa zásad obozretnosti a starostlivosti.

Správa o vlastnom posúdení rizika a solventnosti poskytuje preukazné informácie o systéme riadenia rizika v poisťovni, o smeroch vývoja rizikového profilu spoločnosti a zhodnocuje pozíciu kapitálovej primeranosti a jej citlivosť na nepriaznivé scenáre vrátane posúdenia celkových potrieb kapitálu s výhľadom do budúcnosti na nasledujúce rozpočtové obdobie troch rokov.

Poisťovňa postupuje podľa schválenej Koncepcie riadenia vlastných rizík a solventnosti, ktorú tvorí súbor princípov, prvkov, činností a dokumentácie.

V Správe o vlastnom posúdení rizík a solventnosti sa využívajú viaceré spôsoby záťažového testovania senzitivít z ohľadom na kapitálovú primeranosť poisťovne a hospodársky výsledok. Vykonávajú sa špecifické hodnotenia pre jednotlivé typy rizík.

- Senzitivity vypočítané ako okamžité šoky posudzujúce aktuálny rizikový profil:
  - 1) senzitivity
  - 2) reverzné záťažové testovanie
- Scenáre s výhľadovým aspektom a úzko spojené s obchodným plánovaním
  - 3) základný scenár obchodného plánu na plánovacie obdobie
  - 4) posúdenie negatívnych scenárov vývoja ziskovosti v základnom scenári obchodného plánu
  - 5) stresový scenár: rizikovo-orientovaný scenár obchodného plánu na plánovacie obdobie
- Špecifické hodnotenia
  - 6) záťažový scenár pre likviditu

Proces vlastného posúdenia rizík a solventnosti je neoddeliteľnou súčasťou obchodnej stratégie poisťovne a vykonáva sa kontinuálne počas strategického rozhodovania manažmentu poisťovne.

Hlavné aktivity potvrdzujúce pravidelné posúdenie rizík a solventnosti sú vykonávané ročne a sú naviazané na proces strategického plánovania poisťovne, ktorý má ročný cyklus. Strategické plánovanie pozostáva z procesu finančného plánovania, revízie stratégie, nastavenia rizikového apetítu ako aj interného posúdenia potreby kapitálu a solventnosti. Poisťovňa považuje ročnú frekvenciu za postačujúcu.

Na mesačnej báze funkcia riadenia rizika pripravuje Integrovanú správu o rizikách, ktorá obsahuje rizikové signály, vývoj v rizikovom profile pre jednotlivé typy rizika, interné záťažové testy alebo testy

citlivosti. Táto správa je prerokovaná predstavenstvom poisťovne, ktoré v prípade potreby rozhodne o vykonaní potrebných opatrení.

Predstavenstvo môže rozhodnúť o vykonaní dodatočného posúdenia rizík a solventnosti v prípade:

- významných odchýlok od obchodného plánu,
- významných zmien v organizácii skupiny,
- akýchkoľvek významných zmien v externom alebo internom prostredí poisťovne.

Ročný proces posúdenia rizík a kapitálovej primeranosti sa vykonáva podľa stavu k obdobiu 31. decembra. Správa o vlastnom posúdení rizík a solventnosti je predkladaná Národnej banke Slovenska do 30. júna nasledujúceho roku. Poisťovňa nerozlišuje medzi internou správou a správou určenou regulátorovi. Každá správa o vlastnom posúdení rizík a solventnosti je doplnená o súbor informácií a dokumentov o rôznych krokoch procesu vyhodnocovania kapitálovej primeranosti.

Na základe výsledkov posudzovania kapitálovej primeranosti sa vyhodnotia výsledky, ktoré indikujú:

- vývoj výšky a zloženia položiek dostupných a použiteľných vlastných zdrojov na splnenie kapitálovej požiadavky na solventnosť na obdobie nasledujúcich troch rokov počas rôznych ekonomických scenárov,
- vývoj výšky a zloženia položiek kapitálovej požiadavky na solventnosť na obdobie nasledujúcich troch rokov a vývoj zmien rizikového profilu poisťovne,
- dopad rôznych scenárov ako aj senzitivít citlivosti na výšku ukazovateľa kapitálovej primeranosti a ziskovosti spoločnosti.

Poisťovňa používa štandardný vzorec pre solventnosť na posúdenie celkových potrieb kapitálu a svojej kapitálovej primeranosti, avšak na ročnej báze taktiež vyhodnocuje odchýlky v predpokladoch štandardného vzorca vzhľadom na svoj rizikový profil.

3.5. Systém vnútornej kontroly

Vnútrotný kontrolný systém tvorí množstvo aktivít/kontrol, ktoré musia jednotlivé útvary poisťovne vykonať za účelom znižovania rizika. Výkon týchto aktivít je neoddeliteľnou časťou každého vykonávaného procesu.

Pod vnútrotným kontrolným systémom chápeme súbor všetkých aktivít/kontrol v jednotlivých oblastiach činnosti firmy.

Nastavenie vnútrotného kontrolného systému je koordinované v rámci celej KBC skupiny. Začína definovaním a identifikáciou jednotlivých procesov vo firme. Pri každom procese prichádza následne k identifikácii rizík, ktoré v danom procese vznikajú a ktoré ho ohrozujú. K jednotlivým rizikám sa definujú kontroly, t.j. činnosti, ktoré treba vykonávať na zmiernenie týchto rizík.

Vnútrotný kontrolný systém vychádza z modelu troch línií zodpovednosti, v ktorých sú všetky organizačné útvary zapojené do kontrolných činností na základe ich pozície v organizácii.

Prvú líniu zodpovednosti tvoria obchodné organizačné útvary, ktoré nie sú primárne zamerané na kontrolu, avšak sú zodpovedné na prevádzkovej úrovni za dodržiavanie legislatívy, regulácií, kódexu správania a používania vhodných metód a postupov pri výkone práce. Tieto útvary sú primárne zodpovedné za riadenie rizík, sú vlastníkami rizík a stanovujú reakciu na riziká vo zverenej oblasti. Do prvej línie zodpovednosti patria všetky útvary, ktoré nie sú súčasťou druhej a tretej línie.

Druhá línia zodpovednosti zabezpečuje poskytovanie poradenstva a podpory obchodným útvarom v implementácii riadenia rizík. Pomáha budovať povedomie o riadení rizík, informovať o zmenách a štandardoch v oblasti rizík. Zároveň dohliada na implementáciu riadenia rizík, stimuluje a monitoruje proces riadenia rizík, podáva manažmentu prehľad o rizikovom profile a eskaluje sporné prípady

nesúhlasu s akceptáciou rizika. Taktiež môže namietat' správnosť identifikácie rizík prvou líniou, ich riadenie a reakciu na ne. Vykonáva dohľad nad kontrolným prostredím a rizikovou expozíciou spoločnosti. Predstavenstvu spoločnosti a Výboru pre audit, riziká a compliance predkladá ročnú Správu o fungovaní vnútorného kontrolného systému.

Druhú líniu zodpovednosti reprezentuje:

- Odbor riadenia rizika a kapitálu poisťovne
- Oddelenie aktuárskej funkcie
- Odbor compliance a forenzných služieb
- Odbor finančného riadenia (oddelenia daní)
- Odbor kontrolingu,
- Právny odbor

Tretiu líniu zodpovednosti zabezpečuje Odbor vnútorného auditu, ktorý poskytuje nezávislý názor a systematickým, disciplinovaným a objektívnym prístupom prispieva k hodnoteniu a zlepšeniu efektívnosti riadenia rizík, kontrolných a riadiacich procesov. Odbor vnútorného auditu je podriadený Výboru pre audit, compliance a riziká.

Funkcia dodržiavania súladu s predpismi je primárne zabezpečovaná dvoma organizačnými útvarmi – Odborom compliance a forenzných služieb a Právnym odborom.

Funkcia dodržiavania súladu s predpismi vykonáva:

- poskytovanie poradenstva predstavenstvu alebo dozornej rade v oblasti dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých v oblasti poisťovníctva a v oblasti ochrany spotrebiteľa,
- posúdenie možného dosahu akýchkoľvek zmien vo všeobecne záväzných právnych predpisoch na činnosť poisťovne,
- identifikáciu a posudzovanie rizika nedodržania súladu so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Funkcia dodržiavania súladu s predpismi zabezpečuje:

- riadenie politiky a cieľov spoločnosti v oblasti právnych služieb v súlade so stratégiou poisťovne a zabezpečuje právne poradenstvo a právnu podporu,
- riadenie právneho rizika vo všetkých oblastiach pôsobenia spoločnosti a zabezpečuje informovanosť o legislatívnych zmenách na pravidelnej a ad-hoc báze,
- právnu podporu pri tvorbe a poskytovaní poisťných produktov pre klientov, pri tvorbe vzorovej a jednotlivej zmluvnej dokumentácie, v produktovej a inej činnosti poisťovne a následne vykonávanie jej kontroly na základe požiadaviek organizačných útvarov,
- monitorovanie a reportovanie legislatívnych zmien a jeho zverejňovanie na internej sieti poisťovne,
- právne stanovisko k implementácii legislatívnych zmien.

3.6. Funkcia vnútorného auditu

Zamestnanci Odboru interného auditu (ďalej len „IAD“) sú organizačne začlenení priamo pod generálneho riaditeľa. IAD vždy reportuje Výboru pre audit, riziká a compliance poisťovne a v štatutarnej organizačnej štruktúre je začlenený pod Dozornou radou poisťovne a Výbor pre audit, riziká a compliance, čím sa chráni jeho nezávislosť a objektivita vo vzťahu ku prevádzkovému riadeniu poisťovne.

Úlohou Interného auditu je:

- Poskytovanie nezávislého uistenia pre Predstavenstvo, Výbor pre audit, riziká a compliance ako aj Dozornú radu ohľadne efektívnosti a účinnosti existujúceho procesu riadenia rizík, interných kontrol a riadenia spoločnosti,
- Podpora Predstavenstva, Výboru pre audit, riziká a compliance a Dozornej rady pri preberaní zodpovednosti za tieto procesy,
- Reportovanie všetkých závažných nedostatkov alebo rizík, o ktorých sa dozvie,
- Vypracovanie jasných a vykonateľných odporúčaní, ktoré boli zistené v priebehu auditu, ako aj monitorovanie ich správnej implementácie.

IAD je povinný vykonávať všetky svoje aktivity v súlade s platnou legislatívou. Okrem legislatívy upravujú činnosť vnútorného auditu Poisťovne i celoskupinové štandardy KBC vydané skupinovým Auditným riadiacim tímom. Uvedené auditné štandardy sa týkajú operatívneho fungovania IAD, spolupráce medzi odborními vnútorného auditu v rámci skupiny KBC a auditnej metodiky používanej v skupine KBC. Skupinové štandardy sú povinné a IAD ich musí dodržiavať. Je možné individuálne požiadať o výnimku z (časti) štandardu na základe špecifických lokálnych právnych, regulačných, organizačných alebo akcionárskych okolností. Všetky takéto žiadosti musí schváliť Auditný riadiaci tím.

IAD pokrýva všetky organizačné útvary, činnosti a kontrolné funkcie Poisťovne. Pravidelne, aspoň raz ročne, preskúma a vyhodnotí oblasti v rámci svojej pôsobnosti. Auditný plán vychádza z analýzy rizík, ktorá zahŕňa všetky procesy a zároveň zabezpečuje adekvátne pokrytie podľa požiadaviek legislatívy a regulátora. Ročný plán vnútorného auditu zohľadňuje požadované a dostupné zdroje na jeho realizáciu. Auditný plán aj jeho prípadné odchýlky sú schvaľované Výborom pre audit, riziká a compliance.

Prístup aplikovaný pri každom audite je založený na profesionálnom úsudku audítora vzhľadom na ciele a rozsah auditu. Auditný prístup je popísaný v každej auditorskej správe tak, aby bol k dispozícii pre všetkých čitateľov, ktorým je správa distribuovaná. Preto je nevyhnutné, aby audítor pri poskytovaní stanoviska a zistení zdokumentoval povahu a rozsah vykonanej práce. Interní audítori sú oprávnení počas vykonávania daného auditu priamo komunikovať s akýmkoľvek zamestnancom, mať prístup k záznamom, zložkám alebo dátam, ktoré sú dôležité pre vykonávanie auditu v súlade s právnymi predpismi. Implementácia auditných odporúčaní je zodpovednosť líniových manažérov, ktorí pravidelne informujú IAD o stave ich plnenia.

Interní audítori musia byť vždy objektívni a nestranní a musia sa snažiť vyhnúť sa konfliktu záujmov pri vykonávaní auditorskej činnosti. Interný audítor získaný z interných zdrojov nesmie 12 mesiacov vykonávať auditnú činnosť v tej oblasti, v ktorej dovtedy pôsobil. Rovnaké pravidlo sa uplatňuje u externých dodávateľov v prípade externe zadávaných auditorských služieb. Objektivita a nestrannosť je zaručená najmä tým, že interní audítori nie sú priamo zahrnutí do prevádzkovej činnosti poisťovne ani do rozhodovania, vývoja, zavádzania alebo implementovania rizikového manažmentu a nástrojov vnútorných kontrol. To však nezakazuje interným audítorm poskytnúť poradenstvo v týchto oblastiach.

Nezávislosť vnútorného auditu je chránená štatútom vnútorného auditu, ktorý popisuje fungovanie a organizáciu IAD. Aktivity vnútorného auditu zostávajú bez zásahov akejkoľvek časti spoločnosti, vrátane výberu auditov, postupov, periodicity, časového plánu alebo obsahu auditnej správy.

Menovanie a odvolávanie riaditeľa interného auditu poisťovne patrí do právomoci Výboru pre audit, riziká a compliance. Vnútorný audit KBC musí dať súhlasné stanovisko pred takýmto vymenovaním alebo odvolaním.

3.7. Aktuárska funkcia

Aktuárska funkcia je jedna z kľúčových kontrolných funkcií, ktorá je v poisťovni zriadená podľa zákona. Nezávislosť aktuárskej funkcie je garantovaná štatútom aktuárskej funkcie ČSOB Poisťovne. Oddelenie aktuárskej funkcie je organizačne začlenené priamo pod generálneho riaditeľa poisťovne a je oddelené od aktuárov v prvej línii obrany, ktorí sú začlenení pod člena predstavenstva zodpovedného za oddelenie aktuárov. Zamestnanci oddelenia aktuárskej funkcie sú zamestnanci poisťovne a majú znalosti a náležité skúsenosti v oblasti poisťnej a finančnej matematiky.

Držiteľ aktuárskej funkcie spĺňa požiadavky týkajúce sa odbornosti a vhodnosti uvedené v časti 3.2. Má praxou preukázateľné znalosti poisťnej a finančnej matematiky, primerané povahe, rozsahu a komplexnosti rizík spojených s činnosťou poisťovne a absolvuje pravidelné vzdelávanie.

Úlohou aktuárskej funkcie je poskytovať nezávislý pohľad a informovať predstavenstvo a dozornú radu poisťovne v oblastiach, ktoré táto funkcia zabezpečuje, a to najmä:

- koordinovanie výpočtu technických rezerv, primeranosť použitých metód a predpokladov, kvalita údajov vstupujúcich do výpočtu a porovnanie najlepších odhadov technických rezerv so skutočnosťou,
- posudzovanie celkovej koncepcie upisovania,
- posudzovanie zaistných programov poisťovne.

Aktuárska funkcia prispieva k uplatňovaniu účinného systému riadenia rizík a poskytuje pravidelné správy a odporúčania pre predstavenstvo poisťovne.

Implementácia aktuárskej funkcie:

- aktuárskou funkciou sa rozumie schopnosť (administratívna kapacita) vykonávať špecifické činnosti, čo znamená, že výkon funkcie nie je limitovaný na jednu osobu alebo organizačnú jednotku, ale tieto činnosti môžu byť vykonané viacerými fyzickými osobami, alebo organizačnými útvarmi za predpokladu zamedzenia konfliktu záujmov,
- základnou úlohou aktuárskej funkcie je vykonávať kontrolu štyroch očí a poskytovať vstupy držiteľovi aktuárskej funkcie, t.j. poskytuje názory, potrebné kalkulácie, navrhuje opatrenia a asistuje pri písaní rád, odporúčaní a správy aktuárskej funkcie,
- aktivity aktuárskej funkcie koordinuje držiteľ aktuárskej funkcie a za ich plnenie zodpovedá predsedovi predstavenstva a generálnemu riaditeľovi poisťovne,
- držiteľ aktuárskej funkcie môže z vlastnej iniciatívy komunikovať s ktorýmkoľvek zamestnancom a na vykonávanie svojich povinností má potrebnú právomoc, ako aj neobmedzený prístup ku všetkým dôležitým informáciám,
- držiteľ aktuárskej funkcie poskytuje poradný hlas predstavenstvu poisťovne vo všeobecnej agende a je stálym členom výboru pre riziká pri predstavenstve,
- držiteľ aktuárskej funkcie sa zúčastňuje zasadnutí Výboru pre nové a existujúce produkty,

- držiteľ aktuárskej funkcie je určený pre každú poisťovňu v KBC skupine a tak isto na úrovni KBC skupiny, je priamy zamestnanec poisťovne a činnosti, ktoré vykonáva, nesmú byť zverené do inej spoločnosti,
- držiteľ aktuárskej funkcie pre KBC skupinu vykonáva úlohy držiteľa aktuárskej funkcie na úrovni KBC skupiny a koordinuje činnosti a skupinové projekty aktuárskych funkcií v KBC skupine.

3.8. Zverenie výkonu činnosti

Všeobecné princípy zverenia výkonu činnosti

Poisťovňa má písomnú stratégiu pre zverenie výkonu činnosti (outsourcing), kde sú popísané pravidlá pre mimo skupinové a vnútro skupinové zverenie výkonu činnosti, ako aj pre zverenie výkonu kľúčových funkcií.

Pravidlá zverenia výkonu činnosti sú založené na princípe, že poisťovňa musí zabezpečiť, že zostane plne zodpovedná za vykonávanie všetkých jej povinností, keď zveruje výkon činností akejkoľvek významnej funkcie alebo činnosti.

V princípe môže byť zverený akýkoľvek výkon činnosti v rámci akejkoľvek funkcie alebo činnosti poisťovne. Predstavenstvo nesie konečnú zodpovednosť za plnenie týchto povinností. Politikou spoločnosti je, že za žiadnych podmienok nemôže byť zverený výkon držiteľa kľúčovej funkcie a člena predstavenstva.

Významnosť služby sa definuje nielen podľa finančného vplyvu v prípade zlyhania služby, ale zohľadňuje sa aj vplyv na reputáciu poisťovne. Poriadok pre zverenie výkonu činnosti definuje podmienky outsourcingu, zodpovednosti a monitorovanie a vykazovanie.

Vnútro-skupinové zverenie výkonu činnosti

Kľúčové činnosti, ktoré sú zverené spoločnostiam v KBC skupine sú uvedené v Tabuľke 3-2.

Tabuľka 3-2: Vnútro-skupinové zverenie výkonu činnosti

Názov spoločnosti	Činnosť	Krajina výkonu činnosti
Československá obchodná banka, a.s.	Infolinka pre klientov, podporné služby	Slovenská republika
ČSOB Asset Management, a. s. CZ	Správa cenných papierov	Česká republika
KBC Group NV	Poskytovanie služieb interného auditu	Belgické kráľovstvo
KBC Group NV	O365	Belgické kráľovstvo
KBC Group NV	Služby funkcie riadenia rizika	Belgické kráľovstvo
ČSOB Leasing Poisťovací maklér, s.r.o.	Evidencia a archivácia	Slovenská republika
KBC Group Hungarian Branch	Poskytovanie služieb dátového centra	Maďarsko

Mimo skupinové zverenie výkonu činnosti

Poisťovňa má uzatvorené ďalšie zmluvy na výkon mimo-skupinového zverenia činností na aktivity súvisiace s evidenciou a archiváciou, asistenčné služby a poštové služby.

Tabuľka 3-3: Mimo skupinové zverenie výkonu činnosti

Názov spoločnosti	Činnosť	Krajina výkonu činnosti
F.M. Servis, s.r.o.	Evidencia a archivácia	Slovenská republika
AWP Solutions ČR a SR, s r.o.	Asistenčné služby	Česká republika
Cromwell, a.s.	Poštové služby	Slovenská republika
Global Assistance a.s.	Likvidácia poisťných udalostí	Česká republika

4. Rizikový profil

Poisťovňa je vystavená viacerým rizikám typickým pre poisťné odvetvie ako sú napríklad neočakávané pohyby v úrokových mierach a úverových rozpätiach, upisovacie riziko pre životné poistenie, neživotné poistenie, kreditné riziko, operačné riziko a iné.

Poisťovňa si v rámci interných procesov definuje rizikový apetít, ktorý reflektuje vôľu predstavenstva a top-manažmentu poisťovne prijímať riziká vo všeobecnosti a konkrétne vzhľadom na akceptovateľnú úroveň a rozloženie rizika v súvislosti s požadovanou návratnosťou investície. Zároveň funkcia riadenia rizika ohodnocuje rizikový profil spoločnosti, ktorý vyjadruje skutočný stav rizika a porovnáva sa na deklarovany rizikový apetít spoločnosti. Rizikový apetít a rizikový profil spoločnosti sa stanovuje pre každý typ rizika podľa rizikovej mapy a pre štyri kľúčové dimenzie, ktoré definujú základné kamene stratégie spoločnosti: kapitál, výkon, likvidita a ľudia.

4.1. Upisovacie riziko

“Upisovacie riziko” alebo “Technické poisťné riziko” vychádza z neistoty, aká bude frekvencia vzniknutých škôd a ako veľké tieto škody budú. Všetky tieto riziká sú riadené cez vhodné upisovanie, oceňovanie, vytváranie rezerv kryjúcich škody, zaistenie a politiky likvidácie riadené líniovým manažmentom a cez nezávislé riadenie poisťného rizika.

Poisťovňa je univerzálnou poisťovňou, ktorá ponúka životné, aj neživotné poistenie vrátane zdravotného poistenia podobného životnému poisteniu (tzv. SLT), zdravotného poistenia podobného neživotnému poisteniu (tzv. NSLT) a aktívneho zaistenia. Vývoj rizikového profilu je podmienený zmenami v poisťovacej činnosti.

Technické poisťné riziko: Rizikový profil je v súlade s rizikovým apetítom.

Súčasný posúdenie rizikového profilu a rizikového apetítu pre tento typ rizika je založené na ciele zamerať sa hlavne na retailového klienta (súkromné osoby), živnostníkov a malé a stredné podniky. Dôležitá úroveň diverzifikácie je dosiahnutá cez širokú ponuku poisťných produktov. V prípade väčších rizík, alebo ak riziká akumuláciou dosiahnu väčší rozmer, je zmiernenie rizika zabezpečené prostredníctvom vhodných zaistných programov.

Poisťovňa v rámci vlastného posúdenia rizík testuje volatilitu očakávaných škôd. Určuje, či je poisťné v životnom a neživotnom poistení (samostatne) dostatočné aj na krytie celkovej škody v prípade jej odchýlky od očakávanej strednej hodnoty.

Poisťovňa má zavedené adekvátne procedúry, aby zabezpečila stabilnú kvalitu upisovania s dobrou celkovou výnosnosťou v rámci predpísaných limitov a v súlade so skupinovým a lokálnym rizikovým apetítom.

Skupinová funkcia rizika vyvíja a prezentuje koncepciu pre riadenie poisťných rizík naprieč celou skupinou KBC v rámci všetkých poisťných entít. Lokálna funkcia riadenia rizika zabezpečuje schválenie tejto koncepcie v poisťovni a monitoruje jej implementáciu.

Koncepcia riadenia poistného rizika je postavená primárne na nasledujúcich blokoch:

- adekvátne identifikácia a analýza materiálnych poistných rizík pomocou analýzy existujúcich a novovznikajúcich rizík, rizika koncentrácie alebo akumulácie rizík a vývojom signálov včasného varovania,
- vhodné metódy merania rizika a využitie týchto metód na vývoj aplikácií zameraných na podporu spoločnosti maximalizovať hodnotu pre akcionára. Príklady zahŕňajú tvorbu najlepších odhadov záväzkov poisťovne, ex post analýza výnosnosti, modelovanie expozícií prírodných katastrof a ďalších životných, neživotných a zdravotných expozícií, stresové testovanie a požadované interné výpočty kapitálu,
- určenie limitov poistného rizika a vykonávanie vnútorných kontrol rovnako ako poskytovanie odporúčaní druhej línie pre efektívnosť zaistných programov.

Nasledujúce rizikové prvky majú významný vplyv na rizikový profil upisovania poisťovne:

Koncentračné riziko:

- Hlavné koncentračné riziko pre riziko upisovania je
  - riziko prírodných katastrof (krupobitie, povodeň, zemetrasenie),
  - riziko iných katastrof alebo "riziká katastrofy spôsobenej človekom" (napr. riziko pandémie, pád lietadla, veľké straty...),
  - koncentračné riziká spojené so špecifickou aktivitou, ako napríklad riziko jadrovej katastrofy, či riziko terorizmu.
- koncentračné riziko predstavuje aj vnútroskupinové zaistenie, keď poisťovňa postupuje materiálne časti svojich expozícií voči materskej zaistovni v skupine KBC, ktorá drží riziko vo vlastných knihách alebo ich retrocesuje ďalej na externé zaistné trhy,
- kreditné expozície priamych zaistných protistrán (pozri časť "4.3. Kreditné riziko").
- riziko koncentrácie na jednu poistnú aktivitu: životné alebo neživotné poistenie, skupinu činností alebo geografickú polohu atď.

Portfólio poisťovne je chránené proti vplyvu veľkých škôd a akumulácii strát (riziko koncentrácie) prostredníctvom zaistenia. Zaistné programy sa delia na tri hlavné skupiny: poistenie majetku, zodpovednosti a životné poistenie. Zaistné programy sa prehodnocujú každý rok. Väčšina zaistných kontraktov je na neproporčionálnej báze, čo poskytuje krytie pred vplyvom veľkých škôd alebo strát. Funkcia riadenia rizika poisťovne je tiež zodpovedná za poradenstvo pri tvorbe zaistných programov.

Najlepší odhad technických rezerv

Celková hodnota záväzkov pred zaistením bola na konci roku 2019 vo výške 247 776 tis. Eur, oproti roku 2018 vzrástla o 16 160 tis. Eur. Hodnota záväzkov sa skladá z najlepšieho odhadu záväzkov 230 839 tis. Eur a z rizikovej marže vo výške 16 937 tis. Eur. Vplyv zaistenia predstavuje 929 tis. Eur. Najlepší odhad záväzkov z neživotného poistenia 16 284 tis. Eur vzrástol o 6 359 tis. Eur, hlavne v dôsledku korekcie modelu pre výpočet najlepšieho odhadu záväzkov z poistného. Najlepší odhad záväzkov životného poistenia okrem investičného poistenia v roku 2019 vzrástol o 11 071 tis. Eur najmä z dôvodu nízkej diskontnej sadzby. Odhad záväzkov investičného životného poistenia 97 503 tis. Eur sa znížil o 6 063 tis. Eur v dôsledku väčšieho množstva dožití jednorazovo platených produktov investičného poistenia než ich nových vkladov.

Tabuľka 4-1: Vývoj poistných záväzkov

<i>Technické rezervy (tis. Eur)</i>	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	Rozdiel %
Najlepší odhad záväzkov neživotné poistenie	9 925	16 284	6 359	64,1%
Najlepší odhad záväzkov zdravotné poistenie podobné neživotnému poisteniu	-1 056	-738	319	-30,2%
Najlepší odhad záväzkov zdravotné poistenie podobné životnému poisteniu	504	-126	-630	-125,0%
Najlepší odhad záväzkov životné poistenie okrem Investičného poistenia	106 844	117 916	11 071	10,4%
Investičné životné poistenie	103 566	97 503	-6 063	-5,9%
Riziková marža	11 832	16 937	5 104	43,1%
Spolu	231 616	247 776	16 160	7,0%

Požadovaný kapitál potrebný na podporu poisťovacej činnosti, s ktorou sa spája riziko upisovania, predstavoval 31 405 tis. Eur v roku 2019, v medzročnom porovnaní sa kapitál zvýšil o 7 055 tis. Eur. Nárast vidíme rovnako v neživotnom, ako aj životnom a zdravotnom poistení. V neživotnom poistení nárast spôsobuje vyššie spomínaná korekcia modelu pre výpočet najlepšieho odhadu záväzkov na poistné a v prípade životného a zdravotného poistenia ide o zmenu v neekonomických predpokladoch a nižšej diskontnej sadzby.

Tabuľka 4-2: Vývoj kapitálovej požiadavky na solventnosť (SCR) pre upisovanie riziko

<i>tis. Eur</i>	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	Rozdiel %
Kapitál pre upisovanie riziko životného poistenia	10 992	15 293	4 301	39,1%
Kapitál pre upisovanie riziko neživotného poistenia	8 083	9 910	1 827	22,6%
Kapitál pre upisovanie riziko zdravotného poistenia	5 274	6 201	927	17,6%
Kapitál pre upisovanie riziko pred diverzifikáciou	24 349	31 405	7 055	29,0%

4.1.1. Riziko životného poistenia

Rizikový profil meraný kapitálom sa počas roka 2019 zvýšil o 39,1% z dôvodu aktualizácie neekonomických predpokladov výpočtu. Požadovaný kapitál pre riziko upisovania zmlúv životného poistenia narástol najmä kvôli zvýšeniu kapitálu pre riziko predčasného ukončenia poistných zmlúv. Celkový rizikový profil v životnom poistení ostáva nezmenený.

Tabuľka 4-3: Počet rizík v životnom poistení

<i>Životné poistenie - počet rizík</i>	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	Rozdiel %
(30) Poistenie s podielom na zisku	78 568	71 367	-7 201	-9,2%
(31) Investičné životné poistenie	57 083	55 181	-1 902	-3,3%
(32) Ostatné životné poistenie	68 212	75 168	6 956	10,2%
Spolu	203 863	201 716	-2 147	-1,1%

Počas roka došlo k poklesu počtu zmlúv životného poistenia o 2 147 kusov. Počet poistiek pre poistenie s podielom na zisku sa znížil najmä kvôli maturitám a predčasným zrušeniam, keďže túto triedu reprezentuje výlučne dožívajúce portfólio a nové obchody tu nie sú uzatvárané. Nová produkcia je predávaná iba pre Investičné životné poistenie a Ostatné životné poistenie. Pre skupinu činností Ostatné životné poistenie je nárast o 10,2% spôsobený hlavne predajom produktu rizikového životného poistenia Life Plus a poistenia k hypotekárnym a spotrebným úverom.

Tabuľka 4-4: Porovnanie hrubého predpísaného poistného na roky 2018 a 2019

Životné poistenie - hrubé predpísané poistné (tis. Eur)	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	Rozdiel %
(30) Poistenie s podielom na zisku	11 188	10 197	-991	-8,9%
(31) Investičné životné poistenie	27 713	17 799	-9 914	-35,8%
(32) Ostatné životné poistenie	4 952	5 408	455	9,2%
Spolu	43 853	33 403	-10 449	-23,8%

Počas roka došlo k poklesu predpísaného poistného v životnom poistení o 10 449 tis. Eur., výrazný pokles je viditeľný v investičnom životnom poistení, čo spôsobilo zníženie predaja jednorazového investičného životného produktu Perspektív.

4.1.2. Riziko neživotného poistenia

Neživotné poistenie merané hrubým predpísaným poistným dosiahlo hodnotu 48 628 tis. Eur v roku 2019, čo predstavuje nárast o viac ako 12 % v porovnaní s rokom 2018.

Tabuľka 4-5: Porovnanie hrubého predpísaného poistného na roky 2018 a 2019

Neživotné poistenie - hrubé predpísané poistné (tis. Eur)	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	Rozdiel %
(02) Poistenie zabezpečenia príjmu	315	306	-8	-2,7%
(04) Povinné zmluvné poistenie (PZP)	13 427	14 493	1 066	7,9%
(05) Ostatné poistenie motorových vozidiel (CASCO)	7 901	10 309	2 408	30,5%
(06) Námorné, letecké a dopravné poistenie	261	373	112	42,8%
(07) Poistenie proti požiaru a iným majetkovým škodám	16 092	16 616	524	3,3%
(08) Poistenie všeobecnej zodpovednosti	2 472	2 888	416	16,8%
(11) Asistenčné služby	1 649	1 870	221	13,4%
(12) Rôzne finančné straty	241	328	87	36,3%
(33) Anuity vyplývajúce z poistných zmlúv o neživotnom poistení (zdravotné)	839	1 269	430	51,2%
(34) Anuity vyplývajúce z poistných zmlúv o neživotnom poistení (životné)	163	176	13	7,9%
Spolu	43 360	48 628	5 269	12,2%

Najväčší nárast v poistnom je oblasti poistenia motorových vozidiel, v oboch skupinách činností - PZP a Casco. Významný je tiež rast v poistení majetku a poistení všeobecnej zodpovednosti, a to vďaka nárastu predaja SME produktov Business Plus a Business Compact a poistenia domácností Domos.

Tabuľka 4-6: Počet rizík v neživotnom poistení

Neživotné poistenie - počet rizík	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	Rozdiel %
(02) Poistenie zabezpečenia príjmu	11 344	19 155	7 811	68,9%
(04) Povinné zmluvné poistenie	160 788	167 820	7 032	4,4%
(05) Ostatné poistenia motorových vozidiel (CASCO)	24 480	29 860	5 380	22,0%
(06) Poistenie námornej a leteckej dopravy a prepravy	2 534	2 310	-224	-8,8%
(07) Poistenie majetku (proti požiaru a iným škodám)	189 407	197 432	8 025	4,2%
(08) Všeobecné poistenie zákonnej zodpovednosti	144 088	156 466	12 378	8,6%
(11) Poistenie asistenčných služieb	222 939	239 321	16 382	7,3%
(12) Rôzne	2 142	4 883	2 741	128,0%
Spolu	757 722	817 247	59 525	7,9%

Počas roka 2019 portfólio poistiek segmentované na skupiny činností neživotného poistenia vzrástlo na 817 247 kusov, t. j. o takmer 8% v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V prípade, že je viacero poistných rizík predávaných v rámci jednej poistnej zmluvy, uvádza sa poistná zmluva vo viacerých skupinách činností. Najvyšší absolútny nárast bol zaznamenaný v Poistení asistenčných služieb, za ktorou nasledovalo Poistenie zodpovednosti a Poistenie majetku. Príčinou nárastu v skupine činností Rôzne je cestovné poistenie ako aj cestovné poistenie ku platobným kartám, kde boli pridané nové riziká ako napr. poistenie osobných vecí, omeškanie letu, omeškanie batožiny a nepojazdné vozidlo.

Vyšší počet modelovaných poistných zmlúv je spôsobený rastom produkcie a portfólia ako aj zaradením zmlúv, ktoré boli predané, ale zatiaľ nenadobudli účinnosť.

4.1.3. Riziko zdravotného poistenia

Zdravotné riziko, ako je definované v požiadavke na solventnosť, zahŕňa tak životné, ako aj neživotné poistenie. Spoločnosť robí segmentáciu do príslušných skupín činnosti v súlade s týmito požiadavkami. Väčšiu časť zdravotného rizika predstavujú úrazové pripoistenia, ktoré sa označujú ako zdravotné poistenie podobné neživotnému poisteniu a zvyšná časť prislúcha zdravotnému poisteniu podobnému životnému poisteniu kam spadá napríklad pripoistenie kritických ochorení, invalidity v dôsledku choroby alebo úrazu, vrátane oslobodenia od platenia poistného v prípade invalidity.

Tabuľka 4-7: Porovnanie hrubého predpísaného poistného na roky 2018 a 2019

Zdravotné poistenie - hrubé predpísané poistné (tis. Eur)	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	Rozdiel %
(02) Poistenie zabezpečenia príjmu	5 548	5 438	-110	-2,0%
(29) Zdravotné poistenie podobné životnému poisteniu	3 409	3 829	420	12,3%
Spolu	8 957	9 268	311	3,5%

Počas roka 2019 došlo k nárastu poistného v zdravotnom poistení o 311 tis. Eur. Pre zdravotné poistenie podobné životnému poisteniu, kam spadajú napr. pripoistenia kritických chorôb a invalidity je viditeľný nárast v poistnom o 420 tis. Eur.

4.2. Trhové riziko

Proces riadenia expozície voči trhovému riziku, vrátane úrokového rizika, akciového rizika, rizika nehnutelností, devízového rizika a inflačného rizika, je známy aj ako riadenie aktív a pasív (Asset/Liability Management – ALM riziko).

"Štruktúralna expozícia" obsahuje všetky investície do finančných aktív, ktoré podporujú vlastnú obchodnú činnosť poisťovne alebo investície disponibilných finančných prostriedkov akcionárov. Štruktúralna expozícia je definovaná ako:

- rôznorodosť záväzkov poistných aktivít v neživotnom a životnom poistení a krytie týchto záväzkov v investičných portfóliách vytvorených na tento účel,
- riziká spojené s držaním investičného portfólia na účely reinvestície vlastného imania, tzv. strategická pozícia,

Za riadenie stratégie ALM rizika v poisťovni je zodpovedný Investičný výbor poisťovne, ktorý má zástupcov z biznisu a z funkcie riadenia rizika.

Riadenie trhového rizika spôsobom riadenia aktív a pasív na dennej báze má na starosti Oddelenie riadenia aktív a pasív (ALM), ktoré má vedomosti o potenciálnych rizikách. Oddelenie ALM riadi trhové riziko, najmä úrokové, v rámci definovaného rizikového apetítu a ochoty akceptovať riziká, ktoré nastavilo predstavenstvo poisťovne. Tieto sú definované sústavou rizikových limitov a cieľov, ktoré sú vyhodnocované na pravidelnej báze a prerokúvajú sa na Investičnom výbore poisťovne.

Druhú obrannú líniu voči rizikám vykonáva lokálna a skupinová funkcia riadenia rizika, ktorú zastáva Odbor riadenia rizika a kapitálu. Hlavnou zodpovednosťou je meranie rizikovej expozície pre trhové riziká, najmä pre riziká vyplývajúce z riadenia aktív a pasív a následne upozorňovať na súčasné alebo budúce rizikové pozície. Konzistentný prístup v rámci KBC skupiny je zabezpečený spoločnou infraštruktúrou, metodikou a definovanými rizikovými indikátormi na meranie rizika.

Hlavnými stavebnými kameňmi Konceptie riadenia rizík ALM sú:

- široká škála metód merania rizika, ako je hodnota bázičného bodu (BPV), analýza párovania peňažných tokov aktív a pasív a ekonomické analýzy citlivosti na rôzne ekonomické scenáre,
- simulácia čistých úrokových výnosov realizované v rámci rôznych trhových scenárov, projekcie na viacročné obdobia sa používajú v procesoch rozpočtovania a v procesoch riadenia rizika,
- záťažové testovanie a analýza citlivosti kapitálovej primeranosti.

ALM trhové riziko: Rizikový profil je v súlade s rizikovým apetítom poisťovne.

Rizikový profil pre trhové riziko je významný pre poisťovňu ponúkajúcu životné poistenie a vytvára prirodzené riziko pre finančnú inštitúciu, ktorá poskytuje investičné garancie svojim klientom v dlhodobom horizonte.

Tabuľka 4-8: Rizikový modul pre trhové riziko

Investičné portfólio	31.12.2018		31.12.2019		
	(trhová hodnota v tis. Eur)	suma	v %	suma	v %
Podniky kolektívneho investovania		386	0,1%	908	0,3%
Hmotný majetok		0	0%	0	0%
Priame pôžičky		0	0%	0	0%
Peňažné prostriedky		33 385	10,1%	25 611	7,7%
z ktorých termínované vklady		1 953	0,6%	1 174	0,4%
z ktorých hotovosť v bankách		31 433	9,5%	24 438	7,3%
Štátne dlhopisy		97 870	29,5%	97 508	29,2%
Podnikové dlhopisy		88 431	26,7%	99 939	29,9%
Investičné zmluvy životného poistenia		104 188	31,4%	99 579	29,8%
Ostatné		7 150	2,2%	10 307	3,1%
Spolu		331 411	100,0%	333 853	100,0%

Hodnota aktív v súvahe narástla v roku 2019 o 2,4 mil. Eur najmä z dôvodu pretrvávania prostredia nízkych úrokových mier na finančnom trhu. V roku 2019 poklesla hodnota jednorazových zmlúv investičného životného poistenia z dôvodu maturít. Dôležité z hľadiska poisťovne je, že o rovnakú hodnotu poklesli aktíva aj pasíva poisťovne, preto maturity tohto typu poistných zmlúv nemajú vplyv na vlastné zdroje poisťovne.

Úrokové riziko

Jedným z najdôležitejších rizík pre poisťovne v súčasnom prostredí nízkych úrokových mier je úrokové riziko. Vzhľadom na nízke trhové sadzby je čoraz ťažšie plniť povinnosti vyplývajúce z existujúceho poistného portfólia s historicky vysokou garantovanou návratnosťou.

Rizikový profil pre úrokové riziko je pomerne nízky kvôli veľmi dobrému riadeniu ALM rizík, čo je potvrdené nízkou expozíciou očakávanej zmeny čistého majetku firmy vyjadrenej napríklad cez hodnotu SCR pre úrokové riziko. Takže spoločnosť je menej citlivá na aktuálne prostredie nízkych výnosov, samozrejme, tento výrok je platný pre krátkodobý až strednodobý časový horizont.

Rizikový profil v úrokovom riziku je v súlade s rizikovým apetítom. Poisťovňa spĺňa všetky interné limity.

V produktoch životného poistenia s garantovanou úrokovou mierou alebo s podielmi na výnosoch stanovených poisťovňou je hlavné riziko, ktorému je poisťovateľ vystavený, riziko nízkych úrokových mier, t.j. pokles investičného výnosu pod garantovanú úroveň. Riziko návratnosti investícií, návratnosť investícií nebude dostatočne vysoká na poskytnutie konkurencieschopnej výšky podielu na zisku pre klientov. Úrokové riziko sa riadi súborom činností, ktoré sú popísané v Konceptii riadenia rizika ALM.

V nasledujúcej Tabuľka 4-9 je uvedená expozícia voči úrokovému riziku pre aktivity životného poistenia. Aktíva a záväzky životného poistenia súvisiace s poistnými zmluvami s garantovanou úrokovou mierou sú zoskupené podľa očakávanej doby výplaty peňažných tokov.

Tabuľka 4-9: Očakávané peňažné toky (nediskontované), aktivity životného poistenia

Očakávané peňažné toky (nediskontované) životné poistenie (tis. Eur)	0-5 rokov	5-10 rokov	10-15 rokov	15-20 rokov	> 20 rokov	Spolu
31.12.2019						
Aktíva kryjúce rezervy, garantovaná časť	59 696	61 593	18 052	11 145	580	151 066
Záväzky, garantovaná časť	-13 743	-21 104	-18 625	-15 476	-31 071	-100 020
Rozdiel peňažných tokov	45 952	40 489	-573	-4 332	-30 491	51 046
31.12.2018						
Aktíva kryjúce rezervy, garantovaná časť	68 411	54 379	15 703	13 224	0	151 717
Záväzky, garantovaná časť	-18 368	-23 751	-18 914	-14 182	-25 378	-100 593
Rozdiel peňažných tokov	50 043	30 629	-3 210	-959	-25 378	51 125

Riziko kreditného rozpätia

Celková investícia do podnikových dlhopisov bola 99 939 tis. Eur a počas roka sa zvýšila o 11 508 tis. Eur. Podrobné geografické rozdelenie podnikových dlhopisov je uvedené v Tabuľka 4-10.

Tabuľka 4-10: Geografické rozdelenie podnikových dlhopisov

Geografické rozdelenie	31.12.2018		31.12.2019	
	suma	v %	suma	v %
Trhová hodnota (tis. Eur)				
Európa	63 146	71,4%	76 041	76,1%
USA	17 080	19,3%	17 147	17,2%
Zvyšok sveta	8 205	9,3%	6 752	6,8%
Spolu	88 431	100,0%	99 939	100,0%

Rozdelenie podnikových dlhopisov do ratingových tried predstavuje základ pre posúdenie rizika kreditného rozpätia. Spoločnosť investuje len do dlhopisov s investičným ratingom, čo je v súlade s Investičnou stratégiou a so Zásadami obozretnej osoby. Väčšina investícií je do podnikových dlhopisov investičného stupňa BBB, expozícia na konci roka bola 39 893 tis. Eur a tvorila 39,9% hodnoty podnikových dlhopisov.

Tabuľka 4-11: Podnikové dlhopisy podľa investičných stupňov

Rating	31.12.2018		31.12.2019	
	suma	v %	suma	v %
Trhová hodnota (tis. Eur)				
AAA	3 753	4,2%	5 131	5,1%
AA	17 903	20,2%	16 464	16,5%
A	32 858	37,2%	38 451	38,5%
BBB	33 917	38,4%	39 893	39,9%
Neinvestičný stupeň alebo nehodnotené	0	0,0%	0	0,0%
Spolu	88 431	100,0%	99 939	100,0%

Poisťovňa diverzifikuje investície do podnikových dlhopisov aj s ohľadom na geografické kritérium. Diverzifikácia pomáha zmierňovať finančné riziká vzniknuté v daných krajinách, avšak väčšina investícií je umiestnené v krajinách eurozóny. Investície v USA nenesú žiadne kurzové riziká.

Akciové riziko

Poisťovňa investuje do akcií v dvoch rovinách, v prvom rade sú vedľajším výsledkom finančného umiestnenia aktív klientov z fondov investičného životného poistenia a riadenia ich likvidity. Poisťovňa preto drží vyššiu hodnotu fondov, aby zabezpečila krytie záväzkov.

V druhom rade, je časť aktív poisťovne investovaná v akciách za účelom optimalizácie výnosu portfólia aktív.

Riziko nehnuteľností

Poisťovňa nedrží vo svojom portfóliu žiadne expozície spadajúce do rizika nehnuteľností.

Kurzové riziko

Poisťovňa má vytvorenú obozretnú investičnú politiku, pokiaľ ide o priamu expozíciu vo forme štruktúrálnych mien, pričom je cieľom vyhnúť sa otvorenej pozícii a menovému riziku. Devízová angažovanosť je veľmi malá, vyskytuje sa iba v spojení s fondami Investičného životného poistenia.

4.3. Kreditné riziko

Kreditné riziko je potenciálna negatívna odchýlka od očakávanej hodnoty finančného nástroja vyplývajúca z neplatenia alebo neplnenia zmluvnou stranou (napríklad dlžníkom), v dôsledku platobnej neschopnosti, neschopnosti alebo neochoty platiť alebo vykonať udalosti alebo opatrenia prijaté politickými alebo menovými orgánmi konkrétnej krajiny (riziko krajiny). Kreditné riziko teda zahŕňa riziko zlyhania a riziko krajiny, ale zahŕňa aj migračné riziko, ktorým je riziko nepriaznivých zmien úverových ratingov.

Kreditné riziko je riadené na úrovni jednotlivých transakcie ako aj na úrovni portfólia. Riadenie kreditného rizika na úrovni transakcií znamená, že sú zavedené interné postupy a nástroje na identifikáciu a meranie rizík pred a po prijatí individuálnych kreditných expozícií. Limity a poverenia sú nastavené na určenie maximálnej povolenej kreditnej expozície a úrovne, na ktorej sa prijímajú rozhodnutia o prijatí rizík v investičných portfóliách. Riadenie rizika na úrovni portfólia zahŕňa okrem iného periodické meranie a analýzu rizika zahrnutého v konsolidovanom investičnom portfóliu a podávanie správ o ňom, monitorovanie dodržiavania limitov, vykonávanie záťažových testov v rôznych scenároch a prijatie opatrení na zmiernenie rizika. Bližšie je toto riziko popísané v časti riziko kreditného rozpätia.

Tabuľka 4-12: Detailné rozdelenie celkových dlhopisov

Detailné rozdelenie dlhopisového portfólia	31.12.2018	31.12.2019
Podľa ratingu		
<i>Investičný stupeň</i>	100,0%	100,0%
<i>Neinvestičný stupeň</i>	0,0%	0,0%
<i>Bez ratingu</i>	0,0%	0,0%
Podľa sektora		
<i>Štátne</i>	52,5%	49,4%
<i>Finančné</i>	31,3%	31,1%
<i>ostatné</i>	16,2%	19,5%
Podľa zostávajúcej doby do splatnosti		
<i>menej ako 1 rok</i>	6,7%	12,7%
<i>medzi 1 a 3 rokmi</i>	21,5%	9,4%
<i>medzi 3 a 5 rokmi</i>	8,6%	14,4%
<i>medzi 5 a 10 rokmi</i>	44,0%	43,6%
<i>viac ako 10 rokov</i>	19,1%	19,9%

Kreditné riziko: Rizikový profil je v súlade s rizikovým apetítom.

Kreditné riziko spojené s rizikom protistrany

Expozícia rizika pre modul riziko zlyhania protistrany narástla v roku 2019 iba mierne. Dôvodom je pohyb na bankových účtoch poisťovne.

Tabuľka 4-13: Kapitál pre riziko zlyhania protistrany je rozdelený na expozíciu Typu 1 a Typu 2

tis. Eur	31.12.2018	31.12.2019
Riziko zlyhania protistrany	6 033	5 882
z čoho pre zaistovateľa a peňažné vklady (Typ 1)	5 200	4 978
z čoho pre pohľadávky (Typ 2)	1 057	1 141

Spoločnosť je vystavená kreditnému riziku vo vzťahu k zaistovacím spoločnostiam, z dôvodu neplnenia existujúcich záväzkov alebo techniky zmierňovania rizika s vplyvom na výšku požadovaného kapitálu, ktorá vyplýva z uzatvorených zaistných zmlúv. Tento druh konkrétneho kreditného rizika sa okrem iných techník meria pomocou nominálneho prístupu (maximálna strata) a očakávanej straty. Používajú sa limity koncentrácie voči subjektom. Pravdepodobnosť zlyhania a následná očakávaná strata sa vypočíta s použitím interného alebo externého ratingu.

4.4. Riziko likvidity

Riziko likvidity predstavuje riziko, že organizácia nebude schopná splniť svoje platobné záväzky v čase splatnosti bez vzniku neprijateľných strát.

Hlavným cieľom riadenia likvidity skupiny KBC je umožniť financovanie skupiny a umožniť, aby hlavné podnikateľské aktivity skupiny pokračovali v tvorbe príjmov aj za nepriaznivých okolností.

Riziko likvidity poisťovne je v súčasnosti riadené monitorovaním investičnej politiky. Pri monitorovaní rizika likvidity sa používa technika ALM rizika párovania peňažných tokov aktív a pasív. Tá istá technika sa používa aj pri monitorovaní úrokového rizika.

Koncepcia pre riadenie rizík likvidity definuje postupy riadenia rizík vrátane identifikácie, merania, podávania správ, reakcie a následných opatrení na riziko likvidity poisťovne. Poisťovňa rozlišuje medzi rizikom likvidity životného a neživotného poistenia.

Očakávané zisky zahrnuté v budúcom poistnom

Očakávané zisky zahrnuté v budúcom poistnom (EPIFP) sú 22 805 tis. Eur a z toho 20 636 tis. Eur je zo životného poistenia a 2 169 tis. Eur z neživotného poistenia. Poisťovňa aplikuje zmluvné ohraničenia v súlade s regulátornými požiadavkami najmä pre úrazové pripoistenie.

Riziko likvidity pre neživotné poistenie

V rámci neživotného poistenia by mohlo vzniknúť riziko likvidity, ak dôjde ku poistným plneniam v rozmedzí katastrofy (napríklad prírodnej katastrofy), čo povedie k materiálnemu zvýšeniu poistných nárokov a tým k veľkým požiadavkám na finančnú hotovosť poisťovne. Existujú však niektoré dôvody, prečo sa toto vystavenie riziku podstatne líši od rizika likvidity, ktorému sú vystavené životné poisťovne. Výplata plnenia sa zvyčajne uskutočňuje v dlhšom časovom horizonte (t.j. hodnotenie škôd, právnych postupov atď.) a určité úrovne nárokov sú kryté zaistným programom poisťovne.

Politika zaistenia poisťovne uvádza, že je potrebné prerokovať dodatočné doložky o zaistných plneniach s cieľom zabezpečiť, aby sa znížilo riziko, ktoré súvisí s časovým nesúladom medzi výplatou klientom a príjmom od zaistovateľov. Konkrétnejšie zmluvy o zaistení obsahujú ustanovenia umožňujúce podať žiadosť o okamžitú náhradu škody za veľké straty mimo bežných účtovných období.

Riziko likvidity pre životné poistenie

V rámci životného poistenia sa poisťuje na dožitie v dlhodobom a strednodobom časovom horizonte. Životné poistenie môže byť konfrontované s rizikom likvidity v dôsledku:

- zmeny trhových podmienok (napríklad pohyb úrokových sadzieb, hospodárskej súťaže atď.), čo vedie k prudkému nárastu predčasného ukončenia poisťných zmlúv,
- zmeny regulačného prostredia (napr. zmena v režime daňového zvýhodnenia) vedúca klientov k prechodu na iné spôsoby akumulovania finančných prostriedkov na dôchodok, tzv. celo-trhový scenár,
- idiosynkratického scenára, v ktorom klienti spochybňujú kreditnú spôsobilosť poisťovne a masívne predčasne ukončujú poisťné zmluvy,
- kombináciou vyššie uvedeného, tzv. kombinovaný scenár.

Tieto scenáre by viedli k masovému poklesu portfólia životných zmlúv poisťovne. Vo všetkých týchto scenároch má poisťovňa disponovať adekvátnym likvidným vankúšom (hotovosť, likvidné aktíva, podmienené úverové linky atď.) na zvládnutie týchto peňažných výdavkov. S výnimkou idiosynkratického scenára sa očakáva, že časový horizont, v ktorom sa budú uskutočňovať peňažné toky, bude pomerne dlhý (t.j. dlhší ako jeden mesiac), čím sa znižuje riziko nesplnenia záväzkov za prijateľné náklady. Riziko likvidity z činností životného poistenia sa posudzuje interným ukazovateľom záťažového testu, v horizonte jedného mesiaca a troch mesiacov, ako je to definované v Konceptii riadenia rizika likvidity. Dlhodobá likvidita poisťovne sa riadi metódou párovania peňažných tokov a zabezpečuje, aby sa uskutočňovali dostatočné investície do likvidných aktív.

Likviditné riziko: Rizikový profil je v súlade s rizikovým apetítom.

4.5. Operačné riziko

Operačné riziko je jedným z podtypov nefinančných rizík a je definované ako riziko vyplývajúce z neprimeranosti alebo zlyhania vnútorných procesov, ľudí a systémov, alebo z náhlych externých prírodných, či ľudským faktorom zapríčinených javov. Operačné riziká zahŕňajú všetky nefinančné riziká okrem obchodného, strategického, compliance a reputačného rizika.

Operačné riziko vyplýva z každodenných obchodných činností poisťovne, vzhľadom na to, že sa sústreďuje na samotnú organizáciu. To znamená, že je priamo spojené so základnými stavebnými kameňmi poisťovne (ľudia, procesy, systémy). Okrem toho pokrýva riziká vychádzajúce z činností, ktoré sa špecificky zameriavajú na činnosť organizácie (napr.: úmyselný požiar, externý podvod alebo krádež), ako aj náhle škodové, resp. deštruktívne externé udalosti, ktoré ovplyvňujú spoločnosť v jej každodennej činnosti a ktoré sú svojou povahou nefinančnými udalosťami, ako napr. vojna alebo teroristický útok.

Riadenie operačného rizika

V celej KBC skupine je zavedená jedna globálna koncepcia pre riadenie operačného rizika, ktorá je implementovaná lokálne funkciou riadenia rizika. Funkcia skupinového riadenia rizík je primárne zodpovedná za definovanie koncepcie pre riadenie operačných rizík. Táto koncepcia definuje postupy riadenia rizík vrátane identifikácie a merania rizika, stanovenia rizikového apetítu, reakcie a následných opatrení, podávania správ a monitoringu.

Hlavné skupinové kontroly (GKC) sú definované ako základné ciele interných kontrol smerom zhora nadol. Uvedené kontroly sú používané na zmiernenie kľúčových a najzávažnejších nefinančných rizík, ktoré sú súčasťou procesov v poisťovni. GKC sú stanovené po procese, zoznam kľúčových rizík a kľúčových kontrol je preddefinovaný, a je ich potrebné zahrnúť do kontrolného a rizikového prostredia, ak je poisťovňa v danom procese aktívna a proces má stanovený vysoký alebo stredný rizikový profil.

Kľúčové kontroly sú revidované na základe ročného plánovania, o ktorom sa rozhoduje na úrovni skupiny. V prípade revidovaných GKC pre procesy s vysokým alebo stredným rizikovým profilom, musia byť tieto GKC vyhodnotené v rámci daného roka. V prípade doplnenia nových rizík a kontrol do GKC ich musí poisťovňa zaradiť do svojho vnútorného kontrolného systému.

Niektoré z hlavných skupinových kontrol sú kvalifikované ako **nulové tolerancie**. **Uvedené kontroly musia byť v plnej miere implementované a nie je pri nich možné akceptovať riziko.**

Vo všeobecnosti lokálni zodpovední manažéri definujú svoje vlastné ambície týkajúce sa stupňa maturity kontrol v každom procese, v súlade s Vyhlásením o rizikovom apetíte a sú pripomienkované druhou líniou zodpovednosti. Každému operačnému riziku identifikovanému v kontexte identifikácie rizika alebo analýzy rizika sa musí priradiť skóre inherentného a zostatkového rizika.

Operačné riziko: Rizikový profil je v súlade s rizikovým apetítom.

4.6. Iné významné riziká

Obchodné a strategické riziko

Obchodné riziko nastáva v dôsledku zmien v makroekonomickom prostredí, sektore finančných služieb alebo na trhu produktov a služieb ako aj v dôsledku iných zmien v regulačnom, sociálno-demografickom, politickom, kultúrnom alebo ekologickom prostredí.

S cieľom znížiť zraniteľnosť voči externému prostrediu spoločnosť diverzifikuje skladbu skupín činnosti poistenia, ako aj segmentáciu cieľových distribučných kanálov. S cieľom adekvátne spĺňať požiadavky novej európskej legislatívy (napr. PRIIPS, IDD, GDPR), špecifickej slovenskej regulácie (napr. 8% dane z neživotného poistenia) ako aj zvýšiť kvalitu služieb svojim klientom, spoločnosť plánuje naďalej investovať do zlepšovania svojej flexibility a odolnosti svojich systémov a IT infraštruktúry.

Strategické riziko je riziko, ktoré nastane v prípade nevykonania strategického rozhodnutia, vykonania strategického rozhodnutia, ktoré nemá želaný efekt alebo toto rozhodnutie nie je adekvátne implementované.

Strategické riziko súvisí so schopnosťou, resp. neschopnosťou poisťovne prispôbovať sa neustále sa meniacemu konkurenčnému prostrediu a teda súvisí s otázkou, či prijímané strategické rozhodnutia budú podporovať dlhodobu udržateľnú rast spoločnosti v súlade s očakávaniami interných aj externých zainteresovaných strán. V dôsledku toho sa so strategickým rizikom spája dlhodobá perspektíva (rozhodnutie sa prijíma teraz, k škode príde neskôr) a zahŕňa aj riziko hodnoty „značky“ poisťovne, čo znamená jej schopnosť vytvárať hodnotu do budúcnosti. „Kvalita“ rozhodovacieho procesu, rovnako ako efektívne riadenie zmien, sú kľúčom k riadeniu strategického rizika.

Obchodné a strategické riziká sú vyhodnocované prostredníctvom štruktúrovaného procesu skenovania najväčších finančných aj nefinančných rizík počas procesu tvorby strategického plánu. Monitorovanie ohrozenia poisťovne voči identifikovaným rizikám prebieha priebežne počas celého roka. Popri skenovaní rizík prebieha kontinuálny proces identifikácie a riadenia týchto rizík prostredníctvom reportovania signálov z externého aj interného prostredia. Dopady týchto rizík sú vyhodnocované prostredníctvom záťažových testov a testov citlivosti s cieľom zistiť ich rozsah a dopady na kapitálovú primeranosť poisťovne.

Počas procesu vlastného posúdenia rizík a solventnosti sú obchodné riziká vyhodnocované prostredníctvom jednoročných záťažových testov na hospodársky výsledok.

Obchodné a strategické riziko: Rizikový profil je v súlade s rizikovým apetítom.

Reputačné riziko

Reputačné riziko je riziko vyplývajúce zo straty dôvery zainteresovaných strán (napr. klienti, zmluvní partneri, akcionári, investori, veritelia, analytici trhu, iné zainteresované subjekty alebo regulačné orgány) alebo ich negatívne vnímanie spoločnosti – bez ohľadu na to, či je opodstatnené alebo nie - ktoré môže negatívne ovplyvniť schopnosť spoločnosti udržať súčasné alebo nadviazať nové obchodné vzťahy, vzťahy s klientmi a zachovať si naďalej prístup k zdrojom financovania.

Reputačné riziko má charakter odvođeného, ale aj druhotného rizika, keďže býva väčšinou spojené s iným typom rizika. Proaktívne a reaktívne riadenie reputačného rizika je plne v kompetencii najvyššieho manažmentu poisťovne, ktoré je podporované rôznymi špecializovanými útvarmi, vrátane hovorca ČSOB finančnej skupiny a právnym útvarom alebo útvarom compliance.

Poisťovňa monitoruje reputačné indexy a angažovanosť zamestnancov oproti interným cieľom.

4.7. Ostatné informácie

Analýza citlivosti a záťažové testy

Analýza citlivosti a záťažové testovanie sú pravidelne vykonávané spoločnosťou s cieľom zistiť riziká, ktoré by mohli zostať skryté a neidentifikované. Súčasne umožňujú manažmentu poisťovne pozorovať možné dopady týchto rizík na kapitálovú primeranosť poisťovne počas nepriaznivých okolností a pripraviť si nástroje na zmierňovanie týchto dopadov s cieľom minimalizovať skutočné finančné straty.

Analýza citlivosti sa vykonáva na parametre používané pri stanovení hodnoty technických rezerv s cieľom zistiť ich vplyv na výšku najlepšieho odhadu finančných tokov v budúcnosti. Technické rezervy sú najviac citlivé na zmeny diskontnej krivky, budúci vývoj obstarávacích nákladov a na predčasné rušenie poisťných zmlúv.

Záťažové testovanie je dôležitý manažérsky nástroj, ktorý má pridanú hodnotu pre strategické rozhodovanie manažmentu ako aj pre každodenné riadenie poisťovne ako je identifikácia rizík, stanovenie ochoty akceptovať riziko a nastavenie limitov akceptácie rizík atď. Záťažové testovanie je nedeliteľnou súčasťou každej koncepcie riadenia rizika a systému riadenia rizík poisťovne a tvorí základný prvok najmä vlastného posúdenia rizík a solventnosti.

Záťažové testovanie je pravidelne iniciované regulátormi alebo je vykonávané ako integrovaný test pre zistenie odolnosti poisťovne voči špecifickému riziku, ktoré môže nastať.

5. Oceňovanie pre účely solventnosti

Oceňovanie pre účely solventnosti používa ekonomickú súvahu. Ekonomická súvaha vychádza zo súvahy zostavenej podľa Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (ďalej „IFRS“) a upravuje sa na plne trhovo-konzistentnú súvahovú hodnotu podľa pravidiel vyplývajúcich zo zákona o poisťovníctve. Napríklad, dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote sa oceňujú reálnymi hodnotami, nepredajné aktíva sú nastavené na nulu, napr. časovo rozlíšené náklady a softvér. Technické záväzky podľa účtovného ocenenia sú v plnej miere nahradené podľa požadovanej metodiky oceňovania pre účely solventnosti.

Tabuľka 5-1: Účtovná (IFRS) súvaha a ekonomická súvaha pre účely solventnosti

Aktíva			Pasíva		
v tis. Eur	IFRS hodnota	Solventnosť II hodnota	IFRS hodnota	Solventnosť II hodnota	
Investície			Kapitál		
Podniky kolektívneho investovania	906	908			
Termínované vklady	14 374	14 271			
Štátne dlhopisy s pevným úrokom	88 765	97 508			
Podnikové dlhopisy s pevným úrokom	98 644	99 939			
Celkové investície	202 688	212 626			
Investície v mene poisťníkov	99 585	99 579			
Ostatné aktíva			Trhovo konzistentné záväzky		
Peniaze a účty v bankách	11 340	11 340	Životné poistenie	116 943	129 839
Pohľadávky od zaisťovateľov	1 043	-929	Investičné životné poistenie	99 738	99 029
Odložené daňové pohľadávky	0	0	Neživotné poistenie	34 174	18 908
Ostatné aktíva	16 294	8 222	Celkové trhovo konzistentné záväzky	250 855	247 776
Celkové ostatné aktíva	28 677	18 634	Ostatné finančné záväzky	291	291
Celkové aktíva	330 950	330 839	Odložené daňové záväzky	345	1 655
			Ostatné záväzky	21 618	18 351
			Celkové ostatné záväzky	22 254	20 297
			Celkové záväzky	330 950	330 839

Detailný výkaz SE.02.01.02 je možné nájsť v prílohe.

5.1. Oceňovanie aktív

Oceňovanie aktív na účel solventnosti je konzistentné s metódami stanovenými v Medzinárodných účtovných štandardoch, ktoré Komisia prijala v súlade s nariadením (ES) č. 1606/2002, okrem prípadov, keď sa vyžaduje používanie špecifickej metódy oceňovania vo vzťahu k aktívam.

Spoločnosť sa riadi hierarchiou oceňovania s kótovanými trhovými cenami na aktívnych trhoch pre rovnaké aktíva ako štandardnou metódou oceňovania s cieľom zabezpečiť, aby sa aktíva oceňovali hodnotou, za ktorú by sa mohli zobchodovať medzi informovanými a dobrovoľne súhlasiacimi stranami v nezávislej transakcii.

Rozdiel v oceňovaní aktív sa týka niektorých tried aktív a vychádza z rozdielneho oceňovania súvahy na účel solventnosti a účtovných pravidiel. Celková hodnota aktív poisťovne k 31.12.2019 bola podľa

IFRS 330 950 tis. Eur a podľa oceňovania na účel solventnosti 330 839 tis. Eur, takže celkový rozdiel v hodnote aktív bol 111 tis. Eur. Najvýznamnejšie rozdiely na strane aktív sa týkajú týchto tried aktív:

- nárast o 8 743 tis. Eur z dôvodu precenenia aktív štátnych dlhopisov klasifikovaných ako dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote podľa oceňovania na trhovú hodnotu na účel solventnosti,
- nárast o 1 295 tis. Eur z dôvodu precenenia aktív podnikových dlhopisov klasifikovaných ako dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote podľa oceňovania pre účtovnú závierku na trhovú hodnotu na účel solventnosti,
- pokles o 4 267 tis. Eur v nastavení hodnoty nehmotného majetku (software) a pokles o 3 014 tis. Eur z dôvodu zníženia časového rozlíšenia obstarávacích nákladov na nulu,
- pokles o 1 972 tis. Eur v hodnote zaistenia je spôsobený inou metodikou, kde sa pre účely určenia hodnoty zaistenia používa metóda projektovaných finančných tokov v prípade ocenenia na účely solventnosti.

Tabuľka 5-2: Rozdiely v ocenení na účel solventnosti a účtovnej závierky k 31. decembru 2019

<i>tis. Eur</i>	<i>Solventnosť II hodnota</i>	<i>IFRS hodnota</i>	<i>Rozdiel</i>
Nehmotný majetok	0	4 267	-4 267
Podniky kolektívneho investovania	908	906	2
Termínované vklady	1 174	1 277	-103
Dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote	53 439	43 401	10 038
Investície v mene poisťovníkov	99 579	99 585	-6
Pohľadávky zo zaistenia	-929	1 043	-1 972
Ostatné aktíva	4 690	8 493	-3 803

Popis oceňovania významných tried aktív je uvedený nižšie:

Nehmotný majetok *Ocenenie podľa IFRS*

V súlade s účtovnými princípmi je nehmotný majetok ocenený obstarávacou cenou zníženou o oprávky. Spoločnosť odpisuje nehmotný majetok metódou rovnomerného odpisovania počas očakávanej doby životnosti.

Nehmotný majetok je pravidelne testovaný na znehodnotenie. Keď účtovná hodnota majetku prevyšuje jeho odhadovanú realizovateľnú hodnotu (vyššia hodnota z trhovej hodnoty alebo hodnoty v používaní), zníži sa na túto realizovateľnú hodnotu.

Ocenenie na účely solventnosti

Podľa pravidiel pre solventnosť je nehmotný majetok identifikovateľný nepeňažný majetok bez fyzickej podstaty. Pokiaľ nemôže byť predaný oddelene a poisťovňa alebo zaistovňa nemôže preukázať, že existuje trhovú hodnotu pre rovnaké alebo podobné aktívum, podľa oceňovacích princípov pre účel solventnosti sa oceňujú nulou.

Dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote

Ocenenie podľa IFRS

Dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote sú nederivátové dlhové finančné aktíva držané v rámci obchodného modelu, ktorého zámerom je držať aktíva s cieľom inkasovať zmluvné peňažné toky, ktoré predstavujú výhradne platby istiny a úrokov z nesplatenej sumy istiny.

Dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote sú pri prvotnom zaúčtovaní ocenené v reálnej hodnote vrátane transakčných nákladov a následne sa vykazujú v amortizovanej hodnote zníženej o opravné položky. Amortizovaná hodnota je suma, ktorou sa aktívum ocenilo pri obstaraní, upravená o splátky istiny, časové rozlíšenie úrokov a diskontu/prémie.

Dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote sa vykazujú ku dňu vysporiadania a sú odúčtované zo súvahy v nasledujúcich prípadoch:

- Práva na peňažné toky z finančného aktíva vypršali.
- Spoločnosť previedla práva na peňažné toky z aktíva na tretiu osobu alebo pristúpila na záväzok prevádzat' zinkasované peňažné toky na tretiu osobu.
- Spoločnosť previedla takmer všetky riziká a benefity spojené s aktívom alebo nepreviedla takmer všetky riziká a benefity spojené s aktívom, ale stratila kontrolu nad aktívom.

Spoločnosť pravidelne posudzuje dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote, ktoré sú predmetom znehodnotenia a prehodnocuje výšku straty zo znehodnotenia.

Ocenenie na účely solventnosti

Pre potreby solventnosti sú klasifikované dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote preceňované na reálnu hodnotu (fair-value) v súlade s pravidlami uvedenými pre aktíva klasifikované ako finančné aktíva v reálnej hodnote preceňované cez iný komplexný výsledok.

Pre aktíva klasifikované ako finančné aktíva v reálnej hodnote preceňované cez iný komplexný výsledok nie je rozdiel medzi oceneniami.

Termínované vklady

Ocenenie podľa IFRS

Termínované vklady predstavujú pohľadávky poisťovne voči komerčným bankám z termínovaných vkladov alebo termínované vklady, ktoré boli pôvodne podkladovým aktívom depozitných prémie pre fondy investičného životného poistenia.

Termínované vklady sú pri prvotnom zaúčtovaní ocenené v reálnej hodnote vrátane transakčných nákladov a následne sa vykazujú v amortizovanej hodnote zníženej o opravné položky. Amortizovaná hodnota je suma, ktorou sa aktívum ocenilo pri obstaraní, upravená o splátky istiny a časové rozlíšenie úrokov.

Termínované vklady sa vykazujú ku dňu vysporiadania a sú odúčtované zo súvahy pri ich splatnosti.

Spoločnosť pravidelne posudzuje termínované vklady, ktoré sú predmetom znehodnotenia a prehodnocuje výšku straty zo znehodnotenia.

Ocenenie na účely solventnosti

Pre účel solventnosti sa hodnota termínovaných vkladov rovná ich reálnej hodnote. Reálna hodnota termínovaných vkladov je stanovená interným modelom ako súčasná hodnota diskontovaných budúcich peňažných tokov.

Podniky kolektívneho investovania a Investície v mene poisťníkov

Ocenenie podľa IFRS

Podniky kolektívneho investovania a investície v mene poisťníkov sú klasifikované ako finančné aktíva oceňované reálnou hodnotou cez výkaz ziskov a strát. Tieto aktíva sa pri prvotnom zaúčtovaní oceňujú reálnou hodnotou (bez transakčných nákladov) a následne sa oceňujú reálnou hodnotou do výkazu ziskov a strát.

Reálna hodnota finančných aktív, pre ktoré existuje aktívny trh a trhovú hodnotu sa dá spoľahlivo zistiť, sa rovná kótovaným trhovým cenám. V prípadoch, keď kótované trhovú ceny nie sú dostupné, sa reálna hodnota určuje odhadom použitím súčasnej hodnoty budúcich peňažných tokov.

Finančné aktíva v reálnej hodnote preceňované cez výkaz ziskov a strát sa vykazujú ku dňu vstupu Spoločnosti do zmluvného vzťahu a sú odúčtované zo súvahy v nasledujúcich prípadoch:

- Práva na peňažné toky z finančného aktíva vypršali.
- Spoločnosť previedla práva na peňažné toky z aktíva na tretiu osobu alebo pristúpila na záväzok prevádzkať zinkasované peňažné toky na tretiu osobu.
- Spoločnosť previedla takmer všetky riziká a benefity spojené s aktívom alebo nepreviedla takmer všetky riziká a benefity spojené s aktívom, ale stratila kontrolu nad aktívom.

Investície v mene poisťníkov predstavujú finančné aktíva obstarané z prostriedkov získaných od poisťencov.

Odložená daňová pohľadávka/záväzok

Ocenenie podľa IFRS

Odložená daňová pohľadávka je zaúčtovaná použitím záväzkovej súvahovej metódy. Vychádza z dočasných rozdielov medzi daňovou hodnotou aktív a pasív a ich účtovnej hodnoty. Pre výpočet odloženej dane sa používajú daňové sadzby, ktoré sú zákonne aktuálne platné alebo ktoré sú očakávané v čase realizácie odložených daňových aktív a záväzkov. Spoločnosť účtuje o odloženej daňovej pohľadávke len ak je pravdepodobné, že bude v budúcnosti dosahovať také daňové zisky, voči ktorým sa odpočítateľné prechodné rozdiely budú môcť použiť.

Odložená daň, ktorá sa vzťahuje na položky preceňované do výkazu zmien vo vlastnom imaní, je vykázaná vo vlastnom imaní a nie vo výkaze ziskov a strát a iného komplexného výsledku. Odložené daňové pohľadávky a záväzky sa nediskontujú.

Ocenenie na účely solventnosti

Na základe princípov ocenenia pre účel solventnosti sa odložená daň z aktív alebo záväzkov počíta ako rozdiel precenenia aktív a pasív, na ktorý sa uplatní aktuálna daňová sadzba a započíta sa položka odloženej dane z účtovnej závierky.

5.2. Technické rezervy poisťovne

5.2.1. Ocenenie na účely solventnosti

Technické rezervy zodpovedajú sume, ktorú by poisťovňa musela zaplatiť, ak by okamžite previedla svoje poisťné záväzky inej poisťovni. Vo všeobecnosti sa technické rezervy, v ekonomickej súvahe ocenené na účely solventnosti, vyjadrujú ako súčet najlepšieho odhadu záväzkov a rizikovej prirážky:

- **Najlepší odhad** zodpovedá budúcim priemerným peňažným tokom vážených pravdepodobnosťou ich výskytu s prihliadnutím na časovú hodnotu peňazí s použitím príslušnej štruktúry bezrizikovej úrokovej miery.
- **Riziková prirážka (marža)** sa vypočíta ako náklady akcionára na poskytnutie sumy použiteľných vlastných zdrojov rovnajúce sa kapitálovej požiadavke solventnosti potrebnej na podporu poisťných a zaistných záväzkov počas ich životnosti. Náklady na kapitál definuje regulátor sadzbou 6%.

Výnimka z požiadavky vypočítavať najlepší odhad záväzkov a rizikovú prirážku je pre poisťné záväzky, pri ktorých je možné hodnotu záväzkov životného poistenia spoľahlivo replikovať pomocou finančných nástrojov, pre ktoré je možné spoľahlivo sledovať trhovú hodnotu. Hodnota technických rezerv spojených s týmito budúcimi peňažnými tokmi sa určí "ako celok" (t. j. žiadny samostatný výpočet najlepšieho odhadu a rizikovej marže) na základe trhovej hodnoty finančných nástrojov. Spoločnosť aplikuje výpočet "ako celok" na technické rezervy portfólia zmlúv investičného životného poistenia, kde podkladovým aktívom sú investičné fondy.

V praxi sa klasifikácia životných resp. neživotných záväzkov zakladá na aktuárskych technikách používaných na výpočet technických rezerv. Toto rozdelenie, špecifické pre ocenenie pre účel solventnosti, prináša určité rozdiely v klasifikácii najmä pre zdravotné poistenie ako je poistenie trvalých následkov úrazu, poistenie vážnej choroby, invalidity, atď. Technické rezervy v životnom poistení sa vo všeobecnosti vzťahujú na tie poisťné záväzky, ktoré sa "určujú na podobnom technickom základe ako životné poistenie", aj keď nie sú životným poistením z čisto právneho hľadiska.

Tabuľka 5-3: Technické rezervy

<i>tis. Eur</i>	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	% Rozdiel
Najlepší odhad záväzkov pre životné poistenie - pred zaistením	210 915	215 293	4 378	2,08%
Najlepší odhad záväzkov pre životné poistenie - po zaistení	210 886	215 147	4 261	2,02%
Pohľadávky zo zaistenia - životné poistenie	-29	-145	-117	405,09%
Riziková prírážka	8 932	13 575	4 643	51,98%
Technické rezervy - životné poistenie (pred zaistením)	219 847	228 868	9 021	4,10%
Technické rezervy - životné poistenie (po zaistení)	219 818	228 722	8 904	4,05%
Najlepší odhad záväzkov pre neživotné poistenie - pred zaistením	8 869	15 547	6 678	75,30%
Najlepší odhad záväzkov pre neživotné poistenie - po zaistení	9 251	16 621	7 370	79,68%
Pohľadávky zo zaistenia - neživotné poistenie	382	1 074	693	181,36%
Riziková prírážka	2 900	3 362	461	15,91%
Technické rezervy pre neživotné poistenie (pred zaistením)	11 769	18 908	7 139	60,66%
Technické rezervy pre neživotné poistenie (po zaistení)	12 151	19 983	7 832	64,46%
Celkový najlepši odhad záväzkov spolu (pred zaistením)	219 783	230 839	11 056	5,03%
Celkový najlepši odhad záväzkov (po zaistení)	220 136	231 768	11 632	5,28%
Celkové pohľadávky zo zaistenia	353	929	576	163,11%
Celková riziková prírážka	11 832	16 937	5 104	43,14%
Celkové technické rezervy (pred zaistením)	231 616	247 776	16 160	6,98%
Celkové technické rezervy (po zaistení)	231 969	248 705	16 736	7,21%

Vzhľadom na malý vplyv zaistenia v objeme 929 tis. Eur sú hodnoty v nasledujúcom texte uvádzané pred zaistením.

Spoločnosť používa tzv. korekciu volatility pre zohľadnenie dlhodobého investičného horizontu aktív pokrývajúcich poistné záväzky. Dopad uplatnenia korekcie volatility na hodnotu technických rezerv k 31.12.2019 predstavuje 1 119 tis. Eur a uplatňuje sa najmä na záväzky zo životného poistenia.

Tabuľka 5-4: Korekcia volatility

<i>tis. Eur</i>	Technické rezervy s korekciou volatility			Technické rezervy bez korekcie volatility			Rozdiel s a bez korekcie volatility		
	Najlepší odhad záväzkov pred zaistením	Riziková prírážka	Tech. Rezervy pred zaistením	Najlepší odhad záväzkov pred zaistením	Riziková prírážka	Tech. Rezervy pred zaistením	Najlepší odhad záväzkov pred zaistením	Riziková prírážka	Tech. Rezervy pred zaistením
Záväzky z neživotného poistenia	15 547	3 362	18 908	15 561	3 386	18 947	-14	-24	-38
Záväzky zo životného poistenia	215 293	13 575	228 868	216 154	13 795	229 949	-861	-220	-1 081
Spolu	230 839	16 937	247 776	231 715	17 181	248 895	-875	-244	-1 119

Spoločnosť neuplatňuje párovaciu korekciu uvedenú v článku 77b smernice 2009/138/ES.

Spoločnosť nepoužíva prechodnú korekciu časovej štruktúry bezrizikovej úrokovej miery uvedenú v článku 308c smernice 2009/138/ES.

Spoločnosť neuplatňuje prechodné zníženie uvedené v článku 308d smernice 2009/138/ES.

Pri výpočte najlepšieho odhadu záväzkov sa poisťné zmluvy rozdeľujú do takzvaných "homogénnych rizikových skupín". Ide o skupiny zmlúv s podobnými rizikovými charakteristikami a dynamikou, pre ktoré sa môžu použiť rovnaké predpoklady na projektovanie budúcich peňažných tokov.

Výpočet najlepšieho odhadu záväzkov zohľadňuje neistoty v peňažných tokoch. Miera neistoty pochádza hlavne z odlišnej reality od použitých predpokladov a neznamena, že by sa do najlepšieho odhadu mali zahrnúť dodatočné prirážky. Zahrnutie týchto neistôt vyžaduje, aby sa v metodike oceňovania zohľadnili charakteristiky peňažných tokov. To vedie k špecifickým zdrojom neistoty, napr.:

- načasovanie, frekvencia a výška poisťných udalostí,
- výšku nárokov a dobu potrebnú na ich vysporiadanie,
- výšku nákladov v budúcnosti,
- správanie sa poistených,
- očakávaný budúci vývoj, ako napríklad budúci demografický, právny, medicínsky, technologický, sociálny a environmentálny vývoj, vrátane inflácie (špecifickej pre daný subjekt aj pre portfólio),
- vzájomná závislosť medzi jednotlivými zdrojmi neistoty.

Tabuľka 5-5: Ocenenie technických rezerv

<i>tis. Eur</i>	<i>Hodnota na účely solventnosti</i>	<i>Účtovná hodnota</i>	<i>Rozdiel</i>
Životné poistenie	127 902	108 930	18 972
Investičné životné poistenie	99 029	99 738	-709
Zdravotné poistenie (SLT)	1 937	8 013	-6 076
Neživotné poistenie	18 908	34 174	-15 265
Celkom technické rezervy	247 776	250 855	-3 079

Rozdiel ocenenia technických rezerv medzi hodnotou na účely solventnosti a zaúčtovanou hodnotou na konci roka 2019 predstavuje 3 079 tis. Eur.

Rezervy pre životné poistenie sú vyššie podľa ocenenia pre účely solventnosti o 18 972 tis. Eur, čo je spôsobené najmä použitím bezrizikovej úrokovej miery na diskontovanie finančných tokov namiesto použitia technickej úrokovej miery, ako aj použitím novších technických parametrov na úmrtnosť, atď.

Ďalším významným rozdielom medzi rezervami na účely solventnosti a rezervami pre účel účtovnej závierky je odlišné uplatnenie zmluvného ohraničenia. Rezerva na poisťné pre účely solventnosti zahŕňa aj poisťné a poisťné udalosti, pri ktorých je poisťné obdobie ohraničené možnosťou uplatnenia jednostranného práva poisťovne ukončiť zmluvu, odmietnuť poisťné alebo zmeniť výšku poisťného.

5.2.1.1. Najlepší odhad rezerv v životnom poistení

Pre stanovenie hodnoty záväzkov životného poistenia sa používajú techniky podobné životnému poisteniu pri projekcii budúcich peňažných tokov.

To znamená že projekcie peňažných tokov sa počítajú podľa jednotlivých poisťných rizík na poisťnej zmluve, kde sa berú do úvahy biometrické parametre poistenej osoby ako napr. vek, pohlavie atď.

Pri výpočte najlepšieho odhadu záväzkov životného poistenia sa berú do úvahy nasledujúce peňažné toky:

Prichádzajúce peňažné toky (in-flows) obsahujú hrubé poisťné zahrnuté v rámci zmluvných ohraničení k dátumu ocenenia. Do prichádzajúcich finančných tokov patria aj všetky ostatné príjmové peňažné toky,

napríklad regresy. Výnosy z investícií (prijaté úroky, dividendy ...) sa neberú do úvahy. V prípade zmlúv investičného životného poistenia sa berie do úvahy iba tzv. rizikové poistné alebo poplatky.

Odchádzajúce peňažné toky (out-flows) obsahujú nasledovné položky:

- výplatu dávok poistníkom a príjemcom poistných plnení: plnenie po zániku zmluvy, poistné plnenie pozostalým, dávky v invalidite, vážnej chorobe a úraze, odkupy, anuitné výplaty, bonusy z podielu na zisku, platby v súvislosti s ďalšími pripoisteniami,
- platby na poistné plnenia, ktoré vzniknú poisťovateľovi pri poskytovaní zmluvných výhod, ktoré sú vyplácané v naturáliách (ak existujú),
- výdavky, ktoré vznikli pri plnení poistných záväzkov, ako napríklad: administratívne náklady, náklady na správu investícií, náklady na likvidáciu poistných udalostí, obstarávacie náklady, režijné náklady. Projekcia nákladov zahŕňa budúcu očakávanú infláciu.

Metóda projekcie peňažných tokov zahŕňa aj trhovú hodnotu zmluvných opcií a garancií súvisiacich s poistnými zmluvami.

Zmluvná opcia je definovaná ako právo na zmenu poistného plnenia, ktoré sa môže prijať na základe voľby vlastníka opcie (vo všeobecnosti poistníka) za vopred stanovených podmienok. Uplatnenie opcie záleží na rozhodnutí vlastníka, príkladmi opcií sú:

- možnosť odkúpenia: poistník má právo úplne alebo čiastočne odkúpiť časť zmluvy a získať vopred definované poistné plnenie,
- uvedenie zmluvy do splateného stavu: poistník má právo prestať platiť poistné a zmeniť tak výšku poistnej sumy, platby poistného sa v budúcnosti nesmú opätovne aktivovať (táto zmena je trvalá),
- možnosť dočasného neplatenia poistného: poistník má právo čiastočne alebo úplne prestať platiť poistné, ale s možnosťou opätovného aktivovania platieb v budúcnosti,
- možnosť voľby plnenia prostredníctvom anuity: poistník má právo vybrať si medzi vyplatením paušálnej dávky na prežitie alebo rentou pri vopred stanovenej minimálnej miere konverzie.
- možnosť zmeny zmluvy: poistník má právo zmeny z jednej zmluvy na inú za vopred daných podmienok a vo vopred stanovenom čase,
- možnosť predĺženia krytia: poistník má právo predĺžiť obdobie krytia po uplynutí pôvodnej zmluvy bez toho, aby predložil ďalšie dôkazy o zdraví,
- pripísanie podielu na výnosoch: za vopred definovaných podmienok sa klientovi pripíše podiel na výnosoch, ktorý má vopred uvedený vzorec výpočtu.

Finančná garancia sa uplatňuje, ak existuje možnosť odovzdania škody alebo získanie ďalších výhod v dôsledku vývoja finančných premenných (napr.: návratnosť investícií z portfólia základných aktív, výkonnosť indexov a pod.) V prípade garancií je spúšťačiaci mechanizmus automatický (je stanovený v podmienkach zmluvy) a teda nezávisí od rozhodnutia poistníka. V nasledujúcom zozname sú uvedené niektoré príklady bežných finančných garancií, ktoré bývajú uvedené v zmluvách životného poistenia:

- garantovaný investovaný kapitál: zahŕňa kapitálovú garanciu počiatočnej investície, zvyčajne vo výške stanoveného percentuálneho podielu. Toto je možné považovať za 0% záruku úrokových sadzieb (napr. garantovaný návrat investícií do podielových fondov (IŽP)),
- garantovaný minimálny výnos z investícií: je poskytnutá záruka na minimálny úrok (napr.: investičné poistenie s garantovaným minimálnym výnosom navýšené o variabilnú nezaručenú výšku podielu na zisku),
- technická úroková miera: technická rezerva sa zhodnocuje o započítanú technickú úrokovú mieru bez ohľadu na to, aký finančný výnos spoločnosť dosiahla.

Ak sa očakáva, že na poistné zmluvy bude pripísaný podiel na výnosoch, toto rozdelenie zisku je zahrnuté aj do projekcie peňažných tokov.

Nasledujúca tabuľka predstavuje najlepší odhad záväzkov zo životného poistenia.

Tabuľka 5-6: Rozdelenie najlepšieho odhadu rezerv v životnom poistení na skupiny činnosti

<i>tis. Eur</i>	<i>Najlepší odhad záväzkov k 31.12.2018</i>	<i>Najlepší odhad záväzkov k 31.12.2019</i>	<i>Rozdiel</i>
(29) Zdravotné poistenie podobné životnému	-1 329	-2 438	-1 109
(30) Poistenie s podielom na zisku	116 269	128 065	11 795
(31) Investičné životné poistenie	103 566	97 503	-6 063
(32) Ostatné životné poistenie	-10 047	-11 227	-1 180
(33) Anuity plynúce z neživotných zmlúv (zdravie)	1 834	2 312	479
(34) Anuity plynúce z neživotných zmlúv (život)	622	1 078	456
Spolu (pred zaistením)	210 915	215 293	4 378

Najlepší odhad záväzkov pred zaistením v životnom poistení medziročne vzrástol o 4 378 tis. Eur na hodnotu 215 293 tis. Eur. Rozdiel je významne ovplyvnený nízkou diskontnou sadzbou v poistení s podielom na zisku a klesajúcim portfóliom v produktoch investičného životného poistenia s jednorazovo plateným poistným.

5.2.1.2. Najlepší odhad rezerv v neživotnom poistení

Rovnaké všeobecné zásady, ako sa uvádzajú pri výpočte technických rezerv v životnom poistení, sa uplatňujú aj v neživotnom poistení.

Pri neživotných záväzkoch sa pri projekcii budúcich peňažných tokov používajú tzv. "techniky podobné neživotnému poisteniu", t.j. nevychádza sa z biometrických parametrov.

Spoločnosť aplikuje výpočty, ktoré sú vykonané oddelene pre "rezervy na poistné" a "rezervy na poistné udalosti":

Rezervy na poistné sa vzťahujú k záväzkom na poistné udalosti, ku ktorým dôjde v budúcnosti po dátume ocenenia, ale počas zostávajúceho obdobia platnosti existujúcich poistných zmlúv (doba krytia), ktoré má poisťovňa v portfóliu v rámci zmluvných ohraničení.

Výpočet hrubého najlepšieho odhadu rezerv na poistné sa vzťahuje na:

- očakávané budúce poistné pre existujúce zmluvy,
- budúce platby poistného plnenia na existujúcich zmluvách z budúcich poistných udalostí vzniknutých po dátume oceňovania, ktoré sú poistené podľa platných zmlúv,
- výdavky (alokované a nealokované náklady na poistné plnenia, ako aj administratívne náklady na platné zmluvy, obstarávacie náklady vrátane provízií pre sprostredkovateľov, režijné náklady, náklady na správu investícií) súvisiace s vyššie uvedeným.

Rezerva na poistné je vypočítaná na základe predpokladu, že portfólio poistných zmlúv v určitej skupine činnosti je dostatočne stabilné, takže nároky na poistné plnenia z minulosti môžu byť použité na odhadovanie pohľadávok, ktoré sa vyskytnú v budúcnosti. Tiež predpoklady týkajúce sa načasovania budúcich peňažných tokov sú založené na skúsenostiach z minulých poistných udalostí.

Rezervy na poistné udalosti, ktoré už vznikli, ale ešte neboli zlikvidované, bez ohľadu na to, či boli pohľadávky vyplývajúce z týchto udalostí nahlásené alebo nie.

Najlepší odhad rezerv na poistné udalosti zahŕňa aj rezervy na náklady spojené s likvidáciou udalosti.

Rezervy na poistné plnenia vo forme anuity (renty) vyplývajúce z neživotného poistenia, najmä poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, sú súčasťou životných technických rezerv. Dôvodom je podobný technický základ ako pri životnom poistení.

Tabuľka 5-7: Rozdelenie najlepšieho odhadu rezerv v neživotnom poistení na skupiny činnosti

<i>tis. Eur</i>	<i>Najlepší odhad záväzkov k 31.12.2018</i>	<i>Najlepší odhad záväzkov k 31.12.2019</i>	<i>Rozdiel</i>
(02) Poistenie zabezpečenia príjmu	-1 056	-738	319
(04) Povinné zmluvné poistenie	4 870	8 996	4 126
(05) Ostatné poistenie motorových vozidiel (CASCO)	1 428	1 599	172
(06) Národné, letecké a dopravné poistenie	17	-9	-27
(07) Poistenie proti požiaru a iným majetkovým škodám	2 533	3 748	1 215
(08) Poistenie všeobecnej zodpovednosti	489	913	424
(09) Poistenie úvery a kaucie	0	0	0
(10) Poistenie právnej ochrany	0	0	0
(11) Asistenčné služby	625	1 023	398
(12) Rôzne finančné straty	-36	15	52
Spolu (pred zaistením)	8 869	15 547	6 678

Najlepší odhad záväzkov vyplývajúcich z proporcionálneho neživotného zaistenia (skupiny činností 18,19,20 a 24) predstavuje 74 tis. Eur.

Najlepší odhad záväzkov v neživotnom poistení pred zaistením medziročne vzrástol o 6 678 tis. Eur. Nárast je spôsobený najmä korekciou modelu pre výpočet rezervy na poistné v Povinnom zmluvnom poistení a nepriaznivým vývojom poistných udalostí v Poistení proti požiaru a iným majetkovým škodám.

5.2.2. Oceňovanie podľa účtovnej závierky

Technické rezervy sa vytvárajú v dostatočnej výške na to, aby bola v každom okamihu zabezpečená schopnosť poisťovne uhradiť v plnej miere všetky záväzky poisťovne vyplývajúce z uzatvorených poistných zmlúv.

Spoločnosť vytvára nasledovné poistné rezervy:

- rezerva na poistné budúcich období,
- rezerva na neukončené riziká,
- rezervy na životné poistenie,
- rezerva na krytie rizika z investovania finančných prostriedkov v mene poistených,
- rezervy na poistné plnenia zo životného poistenia,
- rezervy na poistné plnenia z neživotného poistenia,
- rezerva na poistné prémie a zľavy.

5.2.2.1. Rezerva na poistné budúcich období

Rezerva na poistné budúcich období sa tvorí pre zmluvy s bežne plateným predpisom poistného a jej výška predstavuje nezaslúženú časť predpisu poistného vzťahujúceho sa na budúce účtovné obdobia. Táto rezerva sa stanovuje ako súčet rezerv vypočítaný týmto spôsobom pre jednotlivé zmluvy metódou

„pro rata temporis“. V poisteniach s kapitálovou hodnotou a investičných životných poisteniach je časovo rozlíšená len nerezervotvorná časť poistného (poistné po odpočítaní rezervotvornej zložky), pretože rezervotvorná časť celého poistného je tvorená v rezerve na životné poistenie, resp. rezerve na krytie rizika z investovania finančných prostriedkov v mene poistených.

5.2.2.2. Rezerva na neukončené riziká

Rezerva na neukončené riziká sa tvorí, ak predpísané poistné, ktoré sa vzťahuje na budúce účtovné obdobie, nie je dostatočné na krytie všetkých poistných plnení z poistných udalostí a nákladov, ktoré nastanú v budúcom období a vzťahujú sa na platné poistné zmluvy.

5.2.2.3. Rezervy na životné poistenie

Rezervy na životné poistenie vytvorené Spoločnosťou sú nasledovné:

Individuálna rezerva na životné poistenie je tvorená zo sporiacej časti poistného a z priznaných podielov na prebytkoch. Je evidovaná individuálne k príslušným zmluvám životného poistenia. Táto rezerva nie je zillmerizovaná, k zillmerizácii dochádza až v okamihu výplaty odkupnej hodnoty, resp. pri redukcii poistnej doby. Výnimku tvoria zmluvy produktov Spektrum a KZP Komplet, kde sa obstarávacie náklady umoria v prvých 2 rokoch poistenia vo forme alokačných poplatkov a rezervu tvoria nezáporné kapitálové hodnoty. Rezerva v sebe zahŕňa kapitálové hodnoty jednotlivých poistných zmlúv kapitálového životného poistenia vrátane pripísaných podielov na prebytkoch z minulých rokov, ako aj z bežného roka, akumulované mimoriadne poistné a akumulovaný podiel na zisku poistení s kolektívnou rezervou (eviduje sa individuálne ku každej poistnej zmluve). Rezerva v sebe zahŕňa aj teoretické dotácie do kapitálových hodnôt z dlžných nezaplatených predpisov poistného.

Kolektívna rezerva na životné poistenie s podielom na zisku je rezerva tvorená zillmerizovanými rezervami produktov životného poistenia s kolektívnou rezervou a rezervou na už vyplácané starobné dôchodky (vrátane nákladov na výplatu dôchodkov).

Kolektívna rezerva na životné poistenie bez podielu na zisku predstavuje súbor rezerv vypočítavaných poistno-matematickými metódami s charakterom prospektívnych rezerv, ktoré nezakladajú nárok klienta na podiele na prebytkoch. Sú určené na pokrytie budúcich záväzkov poisťovne vyplývajúcich z oslobodenia od platenia poistného v dôsledku invalidity, vážnej choroby a úmrtia zaopatrovateľa, z vyplácania pozostalostných dôchodkov a z vyplácania dočasnej renty. Ďalej sú v tejto rezerve zahrnuté poistno-matematické rezervy rizikového poistenia pre prípad smrti, rizikového pripoistenia pre prípad smrti a vážnej choroby, pre prípad smrti s klesajúcou poistnou sumou, pre prípad invalidity, pre prípad hospitalizácie, pre prípad práceneschopnosti, pre prípad dočasnej renty a poistno-matematické rezervy určené na pokrytie zvýšeného rizika úmrtia a vážnej choroby tých klientov, u ktorých bola stanovená riziková prirážka.

Rezerva na podiel na zisku predstavuje rezervu na predpokladané podiely na zisku za dané obdobie.

Rezerva na poistenie dlžníkov predstavuje rezervu vypočítanú pre produkty skupinového bankopoistenia. Výpočet sa vykonáva prospektívnou poistno-matematickou metódou.

Deficitná rezerva sa vytvára z dôvodu, aby technické rezervy poisťovne boli dostatočné na úhradu záväzkov poisťovne voči poisteným. Deficitná rezerva je vypočítaná ako kladný rozdiel medzi trhovo ocenenými záväzkami vyplývajúcimi z uzatvorených poistných zmlúv životného poistenia a súčtom technických rezerv vzťahujúcich sa k poistným zmluvám životného poistenia ocenených pomocou poistno-matematických predpokladov 1. rádu. Na základe testu primeranosti rezerv k 31. decembru 2019 nevznikla potreba vytvárania deficitnej rezervy a jej konečný zostatok predstavuje 0 Eur.

5.2.2.4. Rezerva na krytie rizika z investovania finančných prostriedkov v mene poistených

Rezerva na krytie rizika z investovania finančných prostriedkov v mene poistených sa tvorí v životnom poistení, kde ekonomické riziko premenlivosti výnosov alebo rastu investovaných prostriedkov nesie

výlučne osoba, ktorá uzavrela s poisťovňou poistnú zmluvu o investičnom životnom poistení. Táto technická rezerva je určená ako aktuálna hodnota finančných prostriedkov investovaných v mene poistených za všetky takéto poistné zmluvy v životnom poistení.

5.2.2.5. Rezervy na poistné plnenia zo životného poistenia

Tieto rezervy sú určené na krytie záväzkov z poistných udalostí vzniknutých, ale doposiaľ nezlikvidovaných. Tvorba rezerv na poistné plnenia vychádza z toho, že všetky náklady vzniknuté v sledovanom období by mali byť v tomto období aj zaúčtované. Rezervy na poistné plnenia predstavujú odhad celkových nákladov, ktoré vyplývajú z úhrad všetkých poistných plnení za poistné udalosti, ktoré nastali do konca sledovaného obdobia, znížené o už vyplatené poistné plnenia vo vzťahu k týmto poistným udalostiam. Rezervy zahŕňajú aj predpokladané náklady spojené s vybavením poistných udalostí.

Rezervu na poistné plnenia je možné rozdeliť na:

- RBNS (Reported But Not Settled) - rezervu na poistné plnenie z poistných udalostí nahlásených do konca sledovaného obdobia, ale v tomto sledovanom období nezlikvidovaných,
- IBNR (Incurred But Not Reported) - rezervu na poistné plnenie z poistných udalostí vzniknutých, ale do konca sledovaného obdobia nenahlásených.

Výška RBNS rezervy sa určí ako súhrn rezerv vypočítaných pre jednotlivé poistné udalosti.

Výška IBNR sa stanovuje na základe metódy „reťazového rebríka“ pre úrazové pripoistenie (riziká: denné odškodné a smrť následkom úrazu), poistenie spotrebných úverov a leasingu (riziká: smrť, invalidita) a pre riziká smrti, vážnej choroby a oslobodenia platenia od poistného.

Pre riziko trvalých následkov sa IBNR stanovuje na základe metódy očakávaného škodového percenta. Pre ostatné riziká sa IBNR stanovuje (kvôli neexistencii historických dát) ako súčet 3-mesačných rizikových poistných jednotlivých zmlúv.

Pre produkty skupinového bankopoistenia (okrem poistenia spotrebných úverov a leasingu) sa IBNR tvorí ako súčet 1-mesačného rizikového poistného pre kryté riziká (smrť, invalidita) a 3-mesačných rizikových poistných pre kryté riziká (práceneschopnosť).

5.2.2.6. Rezervy na poistné plnenia z neživotného poistenia

Aj v neživotnom poistení sa vytvárajú RBNS a IBNR rezervy.

Rezervy na poistné plnenia sú vypočítané ako súhrn rezerv stanovených pre jednotlivé poistné udalosti, navýšené o kvalifikovaný odhad očakávaných dodatočných plnení. Rezervy zahŕňajú aj všetky predpokladané náklady spojené s vybavením poistných udalostí a sú znížené o predpokladanú výšku vymáhateľných pohľadávok.

RBNS sa vykazuje pri registrácii poistnej udalosti vo výške očakávaného plnenia. V priebehu likvidácie poistných udalostí sa RBNS rezerva priebežne prehodnocuje, a to podľa výsledkov vyšetrovania rozsahu spôsobenej škody a vplyvom nových ekonomických, právnych a sociálnych skutočností. RBNS rezerva na poistné plnenie vo forme anuitnej renty sa tvorí na základe poistno-matematických metód.

V prípade produktov s nedostatočnou históriou a povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa pre výpočet IBNR rezervy používa metóda očakávaného škodového percenta. V prípade produktov s dostatočnou históriou je aplikovaná metóda „reťazového rebríka“. IBNR rezerva pre prípad straty zamestnania sa tvorí ako súčet rizikového poistného za posledné tri mesiace.

5.3. Iné záväzky

Iné záväzky predstavujú aktuálne záväzky poisťovne, ktoré vznikli v dôsledku minulých udalostí, vysporiadaním ktorých sa očakáva úbytok vlastných zdrojov poisťovne. Medzi záväzky, iné ako technické rezervy, patria:

1. ostatné rezervy,
2. ostatné finančné záväzky (napr. zamestnanecké požitky),
3. lízingový záväzok,
4. odložené daňové záväzky,
5. záväzky vyplývajúce z poistenia a záväzky voči sprostredkovateľom,
6. záväzky vyplývajúce zo zaistenia,
7. záväzky nevyplývajúce z poistenia a zaistenia (napr. záväzky z dodávateľsko-odberateľských vzťahov).

Oceňovanie záväzkov v poisťovni je konzistentné s metódami stanovenými v Medzinárodných účtovných štandardoch, ktoré Komisia prijala v súlade s nariadením (ES) č. 1606/2002, okrem prípadu, keď sa vyžaduje používanie špecifickej metódy oceňovania vo vzťahu k záväzku alebo keď je umožnené používať metódy založené na metóde oceňovania, ktorú používa Spoločnosť na zostavenie svojej účtovnej závierky.

Podstatnú časť spomenutých záväzkov predstavujú krátkodobé záväzky, nakoľko ich splatnosť je do dvanástich mesiacov od súvahového dňa.

Suma ostatných záväzkov iných ako sú technické rezervy predstavuje iba 6,7 % z celkovej hodnoty pasív. Rozdiel v oceňovaní záväzkov iných ako technických rezerv v poisťovni podľa IFRS a podľa pravidiel pre oceňovania na účely solventnosti sa týka ocenenia odloženého daňového záväzku, ktorý k 31.12.2019 bol vykázaný podľa IFRS vo výške 345 tis. Eur, viď tabuľku 5-8.

Tabuľka 5-8: Rozdiely v ocenení podľa IFRS a pre účely solventnosti k 31. decembru 2019

<i>tis. Eur</i>	<i>Solventnosť II hodnota</i>	<i>IFRS hodnota</i>	<i>Rozdiel</i>
Odložené daňové záväzky	1 655	345	1 309

5.4. Alternatívne metódy oceňovania

V prípade oceňovania aktív sa pre väčšinu cenných papierov používajú kótované trhové ceny založené na kritériách pre aktívne trhy a oceňujú sa v zmysle IFRS. Tieto cenné papiere sú oceňované modelom „Marked to market“ ako aktíva úrovne 1.

Pre ostatné cenné papiere, ktoré nie sú ocenené kótovanými cenami na aktívnom trhu, sa používajú interné oceňovacie modely založené na pozorovateľných parametroch trhových premenných, a sú definované ako aktíva úrovne 2.

Nelikvidné vládne a podnikové cenné papiere sú oceňované interným modelom diskontovaných peňažných tokov za využitia základnej úrokovej krivky a úrokových rozpätí, ktoré sú určené na základe parametrov podobných dlhopisov, pre ktoré existuje kotácia trhovej ceny.

Slovenské hypotekárne záložné listy, termínované vklady a zmenky sú oceňované na základe interných modelov a v súlade s internými pravidlami a metodológiou pre finančné nástroje.

Všetky aktíva poisťovne k dátumu 31.12.2019 spadali do aktív úrovne 1 alebo do úrovne 2.

5.5. Ďalšie informácie

5.5.1. Účtovné princípy účinné od 1.1.2019

Účtovné metódy sa použili konzistentne s predchádzajúcim účtovným obdobím s výnimkou prijatia nasledovných štandardov, noviel a interpretácií. Spoločnosť upravila svoje účtovné metódy tak, aby zohľadňovali štandardy účinné od 1. januára 2019

IFRS 16 Lízingy bol schválený Európskou úniou 31. októbra 2017 a je účinný pre účtovné obdobie začínajúce 1. januára 2019 alebo neskôr a nahrádza IAS 17 Lízingy. IFRS 16 stanovuje princípy účtovania, oceňovania a vykazovania pre obe strany, zákazníka (nájomcu) a dodávateľa (prenajímateľa). Nový štandard požaduje, aby nájomcovia účtovali väčšinu lízingu vo svojich finančných výkazoch. Nájomcovia použijú jediný účtovný model pre všetky lízingy s určitými výnimkami. Účtovníctvo prenajímateľa ostáva nezmenené. Úpravy v súvislosti s IFRS 16 boli vo vybraných poznámkach k finančným výkazom aplikované iba pre aktuálne účtovné obdobie. Zverejnené údaje porovnateľného obdobia ostali oproti predošlému účtovnému obdobiu nezmenené.

Spoločnosť využila praktickú pomôcku uvedenú v IFRS 16 a k dátumu prvotného uplatnenia neuplatnila tento štandard na zmluvy, ktoré neboli predtým označené na zmluvy obsahujúce lízing na základe štandardu IAS 17 a interpretácie IFRIC 4 Určovanie, či je súčasťou zmluvy lízing.

Spoločnosť uplatnila tento štandard na svoje lízingy spätne s kumulovaným účinkom prvotného uplatnenia štandardu vykázaným k dátumu prvotného uplatnenia (Modifikovaný retrospektívny prístup) s tým, že aktíva s právom na užívanie boli ocenené hodnotou rovnajúcou sa lízingovému záväzku upravenou o hodnotu všetkých zálohových alebo časovo rozlíšených lízingových splátok súvisiacich s uvedenými lízingami vykázanú vo výkaze o finančnej situácii bezprostredne pred dátumom prvotného uplatnenia.

Spoločnosť vykázala k 1. januáru 2019, dňu prvotného uplatnenia IFRS 16, aktíva s právom na užívanie vo výške 3 526 tis. EUR (pre účely Správy o solventnosti a finančnom stave sú vykázané na riadku Ostatné aktíva) a lízingový záväzok vo výške 3 526 tis. EUR s nulovým dopadom na vlastné imanie. K dátumu prvotného uplatnenia je účtovná hodnota aktíva s právom na užívanie rovná jeho daňovej hodnote. A teda dopad na odložení daň je nulový. Vážený priemer prírastkovej úrokovej sadzby uplatnenej na lízingové záväzky k 1. januáru 2019 je 0,89 %.

5.5.2. Účtovné princípy účinné po 31.12.2019

IFRS 17 Poistné zmluvy je účinný pre účtovné obdobie začínajúce 1. januára 2022 alebo neskôr (ešte podlieha schváleniu IASB a Európskou úniou), pričom vyžaduje porovnateľné hodnoty. V máji 2017, IASB vydala IFRS 17, nový komplexný účtovný štandard pre poistné zmluvy pokrývajúci účtovanie a oceňovanie, vykazovanie a zverejňovanie. Akonáhle bude účinný, nahradí štandard IFRS 4 (poistné zmluvy), ktorý bol vydaný v roku 2005. Spoločnosť očakáva významný dopad na finančné výkazy. IFRS 17 sa vzťahuje na všetky typy poistných zmlúv (životné, neživotné, priame poistenie a zaistenie), bez ohľadu na typ spoločnosti, ktorá ich vydáva, ako aj na určité garancie a finančné nástroje s prvkami dobrovoľnej spoluúčasti. Štandard upravuje aj výnimky. Celkovým zámerom IFRS 17 je poskytnúť užitočnejší účtovný model pre poisťovacie zmluvy, ktorý bude konzistentne využívaný poisťovateľmi, na rozdiel od požiadaviek IFRS 4, ktoré sú z veľkej časti založené na predchádzajúcich lokálnych účtovných politikách. IFRS 17 poskytuje komplexný model pre poisťovacie zmluvy zahŕňajúc všetky relevantné účtovné aspekty. Podstatou IFRS 17 je všeobecný model obohatený o špecifické úpravy pre zmluvy s priamymi znakmi participácie („the variable fee approach“) a zjednodušený prístup („the premium allocation approach“) najmä pre zmluvy na krátke obdobie. Spoločnosť v roku 2018 spustila projekt na implementáciu IFRS 17. Projekt je štruktúrovaný do podprojektov zaoberajúcich sa dátovými

tokmi, reportingom, vplyvom na obchodný model a strategické dôsledky, smernice a podporu a kalkulačným nástrojom pre IFRS 17. Projekt je spoločne riadený obchodnou a finančnou úrovňou, pričom sú zahrnuté aj ostatné oddelenia naprieč spoločnosťou (vrátane poistných matematikov, finančných špecialistov, informatikov a procesných manažérov). Spoločnosť v roku 2017 vykonala analýzu dopadu prechodu na IFRS 17. Implementačná fáza sa začala v roku 2018. V uplynulom roku sa pozornosť sústredila na správnu interpretáciu štandardu. Táto interpretácia bude postupne upravená v prípade, ak budú k dispozícii nové informácie z externých (z IASB alebo z trhu) alebo interných zdrojov (počas ďalších detailných analýz). Počas uplynulého roku sa vynaložilo značné úsilie aj na výber kalkulačného nástroja pre IFRS 17, na nastavenie tokov údajov a na preskúmanie vplyvu IFRS 17 na účtovné procesy. Tieto činnosti postupujú podľa plánu a cieľom je ich dokončenie do konca roku 2020.

Počas roku 2019 a pred rokom 2019 IASB zverejnila niekoľko noviel k existujúcim IFRS, ktoré budú účinné po konci roku 2019. Spoločnosť ich prijme, keď sa stanú efektívnymi, ale zatiaľ očakáva, že ich dopad bude zanedbateľný.

6. Riadenie kapitálu

Spoločnosť je v súlade legislatívnymi pravidlami pre výšku kapitálovej primeranosti pre účel solventnosti, regulačného rámca Solventnosť II pre poisťovateľov v Európe, ktorý bol zavedený 1. januára 2016. Požiadavky kapitálovej primeranosti sú založené na štandardnom vzorci, ktorý vychádza z princípov založených na rizikách ktorým je spoločnosť vystavená, a kedy sa aplikujú parametre dané reguláciou. Cieľom regulácie Solventnosť II je implementovať požiadavky na solventnosť, ktoré lepšie zohľadňujú riziká, ktorým čelia spoločnosti, a zaviesť systém dohľadu, ktorý je konzistentný vo všetkých členských štátoch EÚ.

Minimálny ukazovateľ solventnosti požadovaný regulátorom predstavuje 100%.

Cieľom riadenia kapitálu je dosiahnutie optimálnej rovnováhy medzi regulačnými požiadavkami, očakávaniami trhu, očakávaním akcionárov a manažérskymi ambíciami. Ide o kľúčový proces riadenia, ktorý súvisí so všetkými rozhodnutiami o úrovni a zložení kapitálu. Ciele a koncepcie riadenia kapitálu sa riadia Politikou kapitálovej adekvátnosti poisťovne.

Procesom pre zabezpečenie postačujúcej kapitálovej primeranosti je ročný cyklus plánovania (APC), kedy sa analyzuje kapitálová primeranosť s výhľadom do budúcnosti. Cieľom tohto ročného procesu je vytvoriť integrovaný trojročný plán, v ktorom sa spoločne zohľadňuje stratégia poisťovne, financie, investície a požadovaný kapitál. Počas procesu plánovania sa určuje aj rizikový apetít poisťovne, čo je systém vyjadrení a postojov predstavenstva poisťovne voči želaným a neželaným rizikovým expozíciám a stanovením limitov rizika na úrovni subjektu.

Spoločnosť vykonáva vlastné posúdenie rizík a solventnosti v súlade s požiadavkami zákona o poisťovníctve a delegovaných nariadení. Cieľom vlastného posúdenia rizík a solventnosti je monitorovať a zabezpečiť, aby sa podnikanie riadilo zdravým a obozretným spôsobom, a aby spoločnosť bola primerane kapitalizovaná z hľadiska jej rizikového profilu a kvality prostredia riadenia rizík a vnútorných kontrol. Proces vlastného posúdenia rizík a solventnosti vo veľkej miere čerpá zo "základných procesov riadenia rizika" a zahŕňa proces tvorby strategického plánu, nastavenie apetítu voči riziku a prebiehajúce podnikateľské aktivity, procesy riadenia rizika a kapitálu. Ak je to potrebné, tieto procesy sa zlepšujú tak, aby zohľadňovali osobitnú povahu poisťovacích činností a spĺňali požiadavky európskej smernice Solventnosť II.

6.1. Vlastné zdroje

Celkové použiteľné vlastné zdroje pre účel solventnosti predstavovali 52 741 tis. Eur, čo je hodnota už po úprave o korekciu volatility 884 tis. Eur a očakávanej výplate dividendy. V roku 2019 sa použiteľné vlastné zdroje znížili o 17 198 tis. Eur o 24,6 %. V roku 2020 bolo rozhodnuté Dozornou radou spoločnosti a schválené akcionárom nevyplatenie dividendy zo zisku vytvoreného v roku 2019. Dôvodom tohto rozhodnutia je posilnenie kapitálu spoločnosti na zvládnutie pandemickej situácie a jej následkov.

Použiteľné vlastné zdroje vychádzajú z vlastného kapitálu akcionárov, ktoré sa upravujú o rozdiely v oceňovacích metódach pre účely solventnosti a účtovnými pravidlami. Hodnoty sú uvedené vo výkaze S.23.01.01. Pohyby precenenia počas roka sú vysvetlené rozdielmi v rezerve z precenenia a vplyvu koeficientu volatility. Rezerva z precenenia bola vo výške 24 360 tis. Eur a počas roka 2019 sa znížila o 17 198 tis. Eur. Korekcia volatility sa znížila počas roka o 1 605 tis. Eur.

Tabuľka 6-1: Použiteľné vlastné zdroje pre účel solventnosti vrátane korekcie volatility

Solventnosť (tis. Eur)	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	Rozdiel %
Základné imanie	27 816	27 816	0	0,0%
Emisné ážio	564	564	0	0,0%
Rezerva z precenenia bez korekcie volatility	39 069	23 475	-15 593	-39,9%
Celkové použiteľné vlastné zdroje bez korekcie volatility	67 449	51 856	-15 593	-23,1%
Koeficient Volatility (VA)	2 490	884	-1 605	-64,5%
Celkové použiteľné vlastné zdroje vrátane korekcie volatility	69 939	52 741	-17 198	-24,6%

6.2. Vysvetlenie materiálnych rozdielov vo vlastnom kapitáli

Vysvetlenie významných rozdielov v oceňovaní vlastného kapitálu vykázaného v účtovníctve a vypočítaných pre účely solventnosti sú uvedené v Tabuľkách 6-2 a 6-3.

Tabuľka 6-2: Vlastný kapitál uvedený v účtovnej závierke

Účtovná závierka (tis. Eur)	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	Rozdiel %
Základné imanie	27 816	27 816	0	0,0%
Emisné ážio	564	564	0	0,0%
Zákonný rezervný fond	5 563	5 563	0	0,0%
Oceňovacie rozdiely dlhopisov na predaj	10 044	12 724	2 680	26,7%
Zisk minulých rokov	10 278	11 174	896	8,7%
Vlastné imanie vykázané v účtovníctve	54 266	57 842	3 576	6,6%

Vlastné imanie vykázané v účtovníctve v roku 2019 bolo 57 842 tis. Eur a počas roka 2019 sa zvýšilo o 3 576 tis. Eur z dôvodu zvýšenia hodnoty oceňovacích rozdielov dlhopisov určených na predaj.

Tabuľka 6-3: Vlastný kapitál pre účely solventnosti

Solventnosť (tis. Eur)	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	Rozdiel %
Vlastné imanie	54 266	57 842	3 576	6,6%
Dividendy	-9 130	-10 026	-896	9,8%
Dlhodobý nehmotný majetok	-3 129	-4 267	-1 138	36,4%
Oceňovacie rozdiely dlhopisov držaných	10 461	10 038	-423	-4,0%
Oceňovacie rozdiely technických záväzkov	19 601	2 194	-17 406	-88,8%
Ostatné (odložená daň)	-4 619	-3 925	695	-15,0%
Celkové použiteľné vlastné zdroje pre účel solventnosti bez korekcie volatility	67 449	51 856	-15 593	-23,1%
Korekcia volatility	2 490	884	-1 605	-64,5%
Celkové použiteľné vlastné zdroje pre účel solventnosti s korekciou volatility	69 939	52 741	-17 198	-24,6%

Vlastný kapitál vykázaný pre účely solventnosti v roku 2019 bol 52 741 tis. Eur a počas roka 2019 poklesol o -17 198 tis. Eur. Hlavným dôvodom je pokles oceňovacích rozdielov technických záväzkov spôsobený hlavne zmenou ekonomických (diskontné krivky) aj neekonomických parametrov.

Hlavné oceňovacie rozdiely medzi kapitálom vykazaným v účtovníctve a kapitálom vykazaným na účel solventnosti je započítanie oceňovacích rozdielov pre dlhopisy držané do splatnosti, oceňovacie rozdiely technických rezerv a rozdiel z odloženej dane vyplývajúcej z týchto oceňovacích rozdielov. Z kapitálu je odpočítaná plánovaná dividenda v súlade s Politikou kapitálovej adekvátnosti poisťovne.

Dividenda vo výške 10 026 tis. Eur zo zisku roka 2019, ktorá bola plánovaná na vyplatenie v roku 2020 nebola vyplatená na základe rozhodnutia Dozornej rady spoločnosti. Dôvodom nevyplatenia je posilnenie kapitálovej situácie spoločnosti do volatilného obdobia spôsobeného pandemickou situáciou korona vírusu.

6.3. Klasifikácia vlastných zdrojov podľa tried

Základné vlastné zdroje poisťovne k 31.12.2019 predstavovali 52 741 tis. Eur. Výška použiteľných základných vlastných zdrojov na krytie kapitálovej požiadavky na solventnosť ako aj výška použiteľných základných vlastných zdrojov na krytie minimálnej kapitálovej požiadavky je identická. Všetky položky vlastných zdrojov sú klasifikované v Triede 1.

Tabuľka 6-4: Základné vlastné zdroje rozdelenie do tried

tis. Eur	Spolu	Trieda 1 - neobmedzené	Trieda 1 - obmedzené	Trieda 2	Trieda 3
Kapitál v kmeňových akciách (bez odpočítania vlastných akcií)	27 816	27 816		-	
Emisné ážio súvisiace s kapitálom v kmeňových akciách	564	564		-	
Podriadené účty členov vzájomného poisťovacieho spolku	-		-	-	-
Prebytočné zdroje	-	-			
Rezerva z precenenia	24 360	24 360			
Suma zodpovedajúca hodnote čistých odložených daňových pohľadávok	-				-
Iné položky vlastných zdrojov schválené orgánom dohľadu ako základné vlastné zdroje, ktoré neboli uvedené vyššie	-	-	-	-	-
Celkové základné vlastné zdroje po odpočtoch	52 741	52 741	-	-	-

Poisťovňa nepoužíva žiadne dodatkové vlastné zdroje.

6.4. Kapitálová požiadavka na solventnosť a minimálna kapitálová požiadavka

Kapitálová požiadavka sa v štandardnom vzorci vypočítava z rôznych modulov rizika. Poisťovňa používa na výpočet základnej kapitálovej požiadavky (tzv. BSCR) moduly pre trhové riziko, riziko zlyhania protistrany, upisovacie riziko životného poistenia, upisovacie riziko zdravotného poistenia, upisovacie riziko neživotného poistenia. Pretože dochádza k prekryvaniu rizík medzi rôznymi modulmi, diverzifikácia znižuje výšku požadovaného kapitálu, ktorý je nižší než pre súčet jednotlivých modulov rizík. Na výpočet celkovej kapitálovej požiadavky je potrebné pridať tri ďalšie komponenty, modul pre operačné riziko a pridať úpravu zohľadňujúcu kapacitu technických rezerv absorbovať straty, a úpravy zohľadňujúcej kapacitu odložených daní absorbovať straty.

Tabuľka 6-5: Kapitálová požiadavka na solventnosť a minimálna kapitálová požiadavka

tis. Eur	Ukazovateľ solventnosti s korekciou volatility		Ukazovateľ solventnosti bez korekcie volatility	
	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019
Použiteľné vlastné zdroje	69 939	52 741	67 449	51 856
Kapitálová požiadavka na solventnosť	22 713	26 900	23 202	27 155
Ukazovateľ solventnosti	308%	196%	291%	191%
Použiteľné vlastné zdroje pre minimálnu solventnosť	69 939	52 741	67 449	51 856
Minimálna kapitálová požiadavka na solventnosť	10 221	12 105	10 441	12 220
Ukazovateľ minimálnej solventnosti	684%	436%	646%	424%

Celkové použiteľné vlastné zdroje určené na splnenie kapitálovej požiadavky na solventnosť predstavujú 52 741 tis. Eur, čo vedie k ukazovateľu solventnosti vo výške 196%. Tento ukazovateľ dvojnásobne prevyšuje regulátorne minimum 100%. Ukazovateľ minimálnej kapitálovej primeranosti bol vo výške 436%.

Pokles ukazovateľa solventnosti v roku 2019 nastal z nasledujúcich dôvodov:

- pokles diskontných sadzieb na trhu počas roka 2019,
- úpravy parametrov použitých na výpočet technických rezerv a požadovaného kapitálu podľa ich aktuálneho vývoja
- technické zmeny modelov použitých na výpočet technických rezerv ako aj požadovaného kapitálu.

Tabuľka 6-6: Vývoj Kapitálovej požiadavky na solventnosť

tis. Eur	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	Rozdiel %
Upisovacie riziko neživotného poistenia	8 083	9 910	1 827	22,6%
Upisovacie riziko zdravotného poistenia	5 274	6 201	927	17,6%
Upisovacie riziko životného poistenia	10 992	15 293	4 301	39,1%
Trhové riziko	11 558	13 096	1 538	13,3%
Riziko zlyhania protistrany	6 033	5 882	-152	-2,5%
Operačné riziko	2 554	2 689	135	5,3%
Kapitálová požiadavka na solventnosť pred diverzifikáciou	44 495	53 071	8 576	19,3%
Diverzifikácia	-15 742	-18 923	-3 181	20,2%
Úprava zohľadňujúca kapacitu technických rezerv a odložených daní absorbovať straty	-6 040	-7 249	-1 208	20,0%
Kapitálová požiadavka na solventnosť po diverzifikácii	22 713	26 900	4 187	18,4%

Celková hodnota požadovaného kapitálu na solventnosť sa zvýšila o 4 187 tis. Eur, čiže o 18%. K tomu prispela úprava modelov v neživotnom poistení aktualizované parametre vo výpočte technických rezerv životného poistenia.. Údaje sú uvedené vo výkaze S.25.01.21.

Uvedený graf zobrazuje hlavné zložky požadovaného kapitálu. Modul pre riziko upisovania životného poistenia je v roku 2019 jednoznačne najväčším prispievateľom do kapitálovej požiadavky. Na druhej priečke je modul pre trhové riziko, na tretej modul upisovacieho rizika neživotného poistenia. Treba poznamenať, že celková kapitálová požiadavka pre moduly rizika upisovania predstavuje 62% základného kapitálu pred diverzifikáciou.

Tabuľka 6-7: Minimálna kapitálová požiadavka

tis. Eur	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	Rozdiel %
Lineárna minimálna kapitálová požiadavka	10 818	12 261	1 443	13,3%
Minimálna kapitálová požiadavka	10 221	12 105	1 884	18,4%

Tabuľka 6-8: Minimálna kapitálová požiadavka pre životné a neživotné poistenie

tis. Eur	Životné poistenie				Neživotné poistenie			
	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	Rozdiel %	31.12.2018	31.12.2019	Rozdiel	Rozdiel %
Lineárna minimálna kapitálová požiadavka	6 408	6 834	426	6,7%	4 460	5 504	1 044	23,4%
Minimálna kapitálová požiadavka	6 026	6 705	678	11,3%	4 194	5 400	1 206	28,7%

Minimálna kapitálová požiadavka bola 12 105 tis. Eur a je stanovená ako lineárna kombinácia životného 6 705 tis. Eur a neživotného poistenia 5 400 tis. Eur.

Spoločnosť nepoužíva vo výpočte kapitálovej požiadavky žiadne zjednodušené výpočty pre moduly a podmoduly rizika v štandardnom vzorci ani žiadne špecifické parametre podniku.

Spoločnosť nevyužíva v procese výpočtu požadovaného kapitálu v podmodule pre akciové riziko prístup založený na durácii.

6.5. Rozdiely medzi štandardným vzorcom a použitými vnútornými modelmi

Poisťovňa sa rozhodla používať na výpočet kapitálovej požiadavky podľa zákona o poisťovníctve štandardný vzorec bez povolených zjednodušení. Poisťovňa nepoužíva vnútorný model vytvorený pre účely solventnosti. Z tohto dôvodu sa neuvádzajú žiadne ďalšie informácie.

6.6. Dodržiavanie minimálnej kapitálovej požiadavky a zásadné nedodržanie kapitálovej požiadavky

Poisťovňa počas roka 2019 nepretržite spĺňala podmienky minimálnej kapitálovej požiadavky a dodržiavala všetky zásadné požiadavky kapitálovej primeranosti vyplývajúce zo štandardnej kapitálovej požiadavky, preto sa neuvádzajú žiadne ďalšie informácie.